Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

4. oktober 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – det indre marked – konkurrence – regelsæt, der er indført af et internationalt sportsforbund og gennemført af dette med inddragelse af dets medlemmer – professionel fodbold – privatretlige enheder med regelfastsættelses-, kontrol- og sanktionsbeføjelser – regelsæt om spilleres status og transfer – regler om ansættelseskontrakter mellem klubber og spillere – en spillers førtidige opsigelse af en ansættelseskontrakt – erstatningsansvar, der pålægges spilleren – den nye klubs solidariske ansvar – sanktioner – forbud mod at udstede spillerens internationale transfercertifikat og registrere det, så længe der verserer en tvist om førtidig opsigelse af ansættelseskontrakten – forbud mod at registrere andre spillere – artikel 45 TEUF – hindring af arbejdskraftens frie bevægelighed – berettigelse – artikel 101 TEUF – vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder, som har til formål at hindre eller begrænse konkurrencen – arbejdsmarked – klubbernes rekruttering af spillere – markedet for klubturneringer i fodbold – klubbers og spilleres deltagelse i sportsturneringer – konkurrencebegrænsende formål – fritagelse«

I sag C-650/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien) ved afgørelse af 19. september 2022, indgået til Domstolen den 17. oktober 2022, i sagen:

**Fédération internationale de football association (FIFA)**

mod

**BZ,**

procesdeltagere:

**Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA)**

**Sporting du Pays de Charleroi SA**

**Fédération internationale des footballeur professionnelles,**

**Fédération internationale des footballeurs professionnels – Division Europe,**

**Union nationale des footballeurs professionnels (UNFP),**

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal, og dommerne F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer (refererende dommer) og M.L. Arastey Sahún,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: fuldmægtig C. Di Bella,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 18. januar 2024,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Fédération internationale de football association (FIFA) ved avocat A. Laes og advocaat D. Van Liedekerke,

– BZ ved avocats J-E. Barthélemy, J.-L. Dupont, P. Henry, M. Hissel og F. Stockart,

– Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA) ved avocats N. Cariat, E. Matthys og A. Stévenart,

– Fédération internationale des footballeurs professionnels ved avocats C. De Preter og P. Paepe,

– Fédération internationale des footballeurs professionnels – Division Europe ved avocats J-E. Barthélemy, C. De Preter og P. Paepe,

– Union nationale des footballeurs professionnels (UNFP) ved avocats C. De Preter, P. Paepe og R. Palao,

– den græske regering ved K. Boskovits og C. Kokkosi, som befuldmægtigede,

– den franske regering ved R. Bénard og V. Depenne, som befuldmægtigede,

– den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato D. Del Gaizo og S.L. Vitale,

– den ungarske regering ved M.Z. Fehér, E. Gyarmati og K. Szíjjártó, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved S. Baches Opi, T. Baumé, B.-R. Killmann og G. Meessen, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 30. april 2024,

afsagt følgende

## Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 45 TEUF og 101 TEUF.

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Fédération internationale de football association (FIFA) og BZ vedrørende sidstnævntes påstand om erstatning for det tab, som han mener at have lidt som følge af FIFA's og Union royale belge des sociétés de football association ASBL's (URBSFA) culpøse adfærd.

## I. Retsforskrifter

### *A. FIFA's vedtægter*

3 FIFA er et privatretligt forbund, der har hjemsted i Schweiz. I henhold til artikel 2 i FIFA's vedtægter i udgaven af september 2020 har nævnte forbund bl.a. til formål »at fastsætte regler og bestemmelser, der regulerer fodbold og dermed forbundne anliggender, og påse, at de overholdes«, samt »at kontrollere fodbold under alle spillets former ved at træffe alle de foranstaltninger, der måtte vise sig nødvendige eller tilrådelige for at forhindre, at FIFA's vedtægter, reglementer eller afgørelser, eller spillets regler, tilsidesættes«.

4 I henhold til artikel 11 og 14 i FIFA's vedtægter kan ethvert »forbund, der har ansvaret for at organisere og kontrollere fodbold« i et givet land, blive medlem af FIFA, på betingelse af bl.a., at det allerede er medlem af en af de seks kontinentale konføderationer, der anerkendes af FIFA, og som der henvises til i vedtægternes artikel 22, hvilket omfatter Union des associations européennes de football (Det Europæiske Fodboldforbund, herefter »UEFA«), og at det på forhånd forpligter sig til at overholde bl.a. vedtægter, reglementer, direktiver og afgørelser udstedt af FIFA og af den kontinentale konføderation, som det pågældende forbund allerede er medlem af. I praksis er mere end 200 nationale fodboldforbund i øjeblikket medlemmer af FIFA. I medfør af artikel 14 og 15 i FIFA's vedtægter er disse fodboldforbund i denne egenskab bl.a. forpligtet til at sørge for, at deres egne medlemmer eller tilsluttede organisationer overholder vedtægter, reglementer, direktiver og afgørelser udstedt af FIFA's organer, og til at sikre, at disse overholdes af alle fodboldsportens aktører, i særdeleshed professionelle ligaer, klubber og spillere.

5 Blandt medlemmerne af FIFA og UEFA er URBSFA, der har hjemsted i Belgien, og hvis formål bl.a. er at organisere og fremme fodboldsporten i denne medlemsstat. Dette forbund har i henhold til sine egne vedtægter forpligtet sig til at overholde FIFA's og UEFA's vedtægter, regulativer og afgørelser samt til at sikre, at medlemmerne overholder dem »med forbehold af almindelige retsprincipper, bestemmelser om den offentlige orden og de nationale, regionale og fællesskabsretlige lovgivninger på området«.

### *B. FIFA's regelsæt om spilleres status og transfer*

6 Den 22. marts 2014 vedtog FIFA »Regulations on the Status and Transfer of Players« (reglement om spilleres status og transfer, herefter »RSTP«), som trådte i kraft den 1. august samme år, til erstatning for en tidligere reglement med samme genstand.

7 Indledningen til RSTP med overskriften »Definitioner« indeholder følgende passage:

»Ved fortolkningen af dette reglement defineres nedenstående begreber således:

1. Tidligere forbund: det forbund, som den tidligere klub er medlem af.

2. Tidligere klub: den klub, som spilleren forlader.

3. Nyt forbund: det forbund, som den nye klub er medlem af.

4. Ny klub: den klub, spilleren tilslutter sig.

[...]

6. Organiseret fodbold: fodbold, der er organiseret i FIFA's, konføderationernes og forbundenes regi, eller som disse har godkendt.

7. Beskyttet periode: periode på tre hele sæsoner eller tre år – alt efter hvilken periode, der først udløber – efter at en kontrakt er trådt i kraft, hvis den pågældende kontrakt er indgået, inden den professionelle spillers fyldte 28. år, eller en periode på to hele sæsoner eller to år – alt efter hvilken periode, der udløber først – efter at en kontrakt er trådt i kraft, såfremt den pågældende kontrakt er indgået efter den professionelle spillers fyldte 28. år.

[...]

9. Sæson: periode, der begynder ved den første officielle kamp af det nationale mesterskab og slutter ved den sidste officielle kamp af det nationale mesterskab.

[...]«

8 RSTP's artikel 1 med overskriften »Anvendelsesområde« fastsætter i stk. 1:

»Dette reglement fastsætter universelle og bindende regler for spillernes status og kvalifikationer til at deltage i den organiserede fodbold samt for deres transfer mellem klubber, der tilhører forskellige forbund.«

9 RSTP's artikel 2 med overskriften »Spillerens status: amatørspillere og professionelle spillere« har følgende ordlyd:

»1. De spillere, der deltager i den organiserede fodbold, er enten amatører eller professionelle.

2. Ved professionel spiller forstås enhver spiller, der har en skriftlig kontrakt med en klub, og som for sin fodboldvirksomhed modtager et vederlag, der er højere end de faktiske udgifter, den pågældende afholder. Alle andre spillere anses for amatører.«

10 RSTP's artikel 5 med overskriften »Registrering« bestemmer i stk. 1:

»En spiller skal være registreret hos en forbund for at spille i en klub enten som professionel eller som amatør i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 2. Kun registrerede spillere er kvalificerede til at deltage i den organiserede fodbold. Registrering af en spiller indebærer, at den pågældende accepterer at overholde FIFA's, konføderationernes og forbundenes vedtægter og regelsæt.«

11 RSTP's artikel 6 med overskriften »Registreringsperioder« bestemmer i stk. 1, første punktum, at »[e]n spiller kan kun registreres i en af de to årlige registreringsperioder, som det pågældende forbund fastsætter til dette formål«.

12 RSTP indeholder endvidere bl.a. regler om ansættelseskontrakter indgået mellem en spiller og en klub samt regler om transfer af spillere.

*1. Reglerne om ansættelseskontrakter*

13 RSTP's artikel 13 med overskriften »Overholdelse af kontrakter« bestemmer:

»En kontrakt mellem en professionel spiller og en klub kan først bringes til ophør ved dens udløb eller efter fælles aftale.«

14 RSTP's artikel 14 med overskriften »Brud på kontrakt med gyldig grund« har følgende ordlyd:

»I tilfælde af gyldig grund kan en aftale opsiges af den ene eller den anden af parterne uden konsekvenser (hverken betaling af erstatning eller sportslige sanktioner).«

15 RSTP's artikel 16 med overskriften »Forbud mod brud på kontrakt i løbet af sæsonen« bestemmer:

»En kontrakt kan ikke ensidigt opsiges i løbet af sæsonen.«

16 RSTP's artikel 17 med overskriften »Konsekvenser af kontraktbrud uden gyldig grund« bestemmer:

»Følgende bestemmelser finder anvendelse, hvis en kontrakt opsiges uden gyldig grund:

1. I alle tilfælde er den part, der har brudt kontrakten, forpligtet til at betale erstatning. Medmindre andet fremgår af bestemmelserne i artikel 20 og i bilag 4 vedrørende uddannelsesgodtgørelse, og hvis ikke andet er fastsat i kontrakten, skal erstatningen for kontraktbrud beregnes under behørig hensyntagen til gældende ret i det pågældende land, sportens specifikke forhold og ethvert andet objektivt kriterium. Disse kriterier omfatter bl.a. løn og andre fordele, som spilleren har krav på i henhold til den nugældende kontrakt og/eller den nye kontrakt, den nugældende kontrakts restløbetid op til maksimalt fem år, udgifter og andre omkostninger, som den tidligere klub skal afholde eller har betalt (amortiseret over kontraktperioden), samt spørgsmålet om, hvorvidt kontraktbruddet sker i en beskyttet periode.

2. Retten til en sådan erstatning kan ikke overdrages til tredjemand. Såfremt en professionel spiller tilpligtes at betale erstatning, hæfter den professionelle spiller og dennes nye klub solidarisk for betalingen af denne erstatning. Størrelsen kan fastsættes i kontrakten eller aftales mellem parterne.

[...]

4. Ud over forpligtelsen til at betale erstatning vil der blive truffet sportslige sanktioner over for enhver klub, der findes skyldig i kontraktbrud eller tilskyndelse til kontraktbrud i den beskyttede periode. En klub, der indgår kontrakt med en professionel spiller, som har brudt sin kontrakt uden gyldig grund, formodes, indtil det modsatte er bevist, at have tilskyndet den pågældende professionelle spiller til kontraktbrud. Det gøres forbudt for klubben at registrere nye spillere, nationalt eller internationalt, i to fulde og på hinanden følgende registreringsperioder. Klubben vil først kunne registrere nye spillere, nationalt eller internationalt, fra og med den førstkommende registreringsperiode, efter at den pågældende sportslige sanktion er udstået i sin helhed. Navnlig vil klubben ikke kunne gøre brug af den undtagelse eller de foreløbige

foranstaltninger, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i dette reglement, til at registrere spillere på et tidligere tidspunkt.«

17 RSTP's artikel 22 med overskriften »FIFA's beføjelser« bestemmer:

»Uden at det berører en spillers eller klubs ret til at kræve erstatning ved en civil domstol for arbejdsretlige tvister, omfatter FIFA's kompetence:

a) tvister mellem klubber og spillere om opretholdelse af kontraktmæssig stabilitet (artikel 13-18), såfremt der er indgivet en anmodning om [det internationale transfercertifikat (ITC)], og der er fremsat krav fra en part i forbindelse med denne anmodning om ITC, bl.a. med hensyn til dets udstedelse, sportslige sanktioner eller erstatning for kontraktbrud

[...]«

18 RSTP's artikel 24 med overskriften »Afgørelse af tvister« bestemmer i stk. 1:

»Tvistbilæggelsesafdelingen har beføjelse til at afgøre enhver tvist, der er omhandlet i [artikel 22, litra a), b) og e)], med undtagelse af tvister om udstedelse af et ITC.«

*2. Transferreglerne*

19 RSTP's artikel 9 med overskriften »Internationalt transfercertifikat« bestemmer i stk. 1:

»En spiller, der er registreret i et forbund, kan kun registreres hos et nyt forbund, når dette sidstnævnte har modtaget et [ITC], der er udfærdiget af det tidligere forbund. ITC'et skal tildeles ubetinget, gratis og uden tidsbegrænsning. Enhver anden bestemmelse er ugyldig. Det forbund, der udsteder ITC'et, er forpligtet til at fremsende en kopi heraf til FIFA. Den administrative procedure for udstedelse af et ITC er beskrevet i art. 8 i bilag 3 [...] til dette reglement.«

20 Bilag 3 til RSTP med overskriften »Reguleringsordning vedrørende transfer« indeholder bl.a. en artikel 8 om »Administrativ procedure for transfer af professionelle spillere mellem forbund«, som bestemmer:

»8.1 Principper

1. Enhver professionel spiller, der er registreret i en klub, der er medlem af et forbund, kan først registreres hos en klub, der er medlem af et andet forbund, efter at det tidligere forbund har udstedt et ITC, og det nye forbund har bekræftet modtagelsen af det pågældende ITC. [...]

[...]

8.2 Oprettelse af et ITC for en professionel spiller

[...]

3. Efter modtagelsen af anmodningen om et ITC skal det tidligere forbund anmode den tidligere klub og den professionelle spiller om at oplyse, om kontrakten er udløbet, om den er blevet opsagt før tid efter fælles aftale, eller om de to parter befinder sig i en kontraktmæssig tvist.

4. »Inden for en frist på syv dage regnet fra datoen for anmodningen om et ITC skal det tidligere forbund […]:

a) udstede et ITC til det nye forbund og indføre datoen for afregistrering af spilleren, eller

b) give afslag på anmodningen om et ITC og angive […] grunden til afslaget, som enten kan være, at kontrakten mellem den tidligere klub og den professionelle spiller ikke er udløbet, eller at der ikke er indgået en gensidig aftale om en opsigelse af kontrakten før tid.

[…]

7. Det tidligere forbund skal ikke udstede et ITC, hvis der mellem den tidligere klub og den professionelle spiller foreligger en kontraktmæssig tvist på grundlag af de omstændigheder, der er fastsat i art. 8.2, [stk.] 4b, i dette bilag. I så fald kan FIFA efter anmodning fra det nye forbund træffe foreløbige foranstaltninger, hvis der foreligger ekstraordinære omstændigheder. […] Endvidere kan den professionelle spiller, den tidligere klub og/eller den nye klub indbringe en sag for FIFA i overensstemmelse med [artikel] 22. FIFA vil derefter træffe afgørelse om udfærdigelsen af et ITC og eventuelle sportslige sanktioner inden for en frist på 60 dage. Under alle omstændigheder skal den afgørelse, der træffes vedrørende de sportslige sanktioner, træffes, inden ITC'et udstedes. Udstedelsen af et ITC berører ikke retten til erstatning for kontraktbrud.«

## II. Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

21 BZ er en tidligere professionel fodboldspiller, der bor i Paris (Frankrig).

22 Den 20. august 2013 indgik han en fireårig ansættelseskontrakt med Futbolny Klub Lokomotiv, også kendt som Lokomotiv Moskva, som er en professionel fodboldklub med hjemsted i Rusland.

23 Den 22. august 2014 ophævede Lokomotiv Moskva denne kontrakt, ifølge klubben på grund af BZ' adfærd. Den 15. september 2014 indbragte klubben tvisten for FIFA's tvistbilæggelsesafdeling (herefter »tvistbilæggelsesafdelingen«) på grundlag af RSTP's artikel 22, litra a), og artikel 24 med påstand om, at BZ blev tilpligtet at betale en erstatning på 20 mio. EUR, idet klubben gjorde gældende, at der forelå en »kontraktbrud uden gyldig grund« som omhandlet i RSTP's artikel 17. BZ fremsatte efterfølgende en modpåstand over for tvistbilæggelsesafdelingen med påstand om, at Lokomotiv Moskva blev tilpligtet at betale ham lønrestancer og en erstatning svarende til den løn, som BZ ville have haft krav på i henhold til den nævnte kontrakt, hvis denne var forløbet indtil dens udløb.

24 BZ har anført, at han efterfølgende søgte en ny professionel fodboldklub, der kunne tilbyde ham en kontrakt. Han har præciseret, at han i forbindelse med denne søgning stod over for de vanskeligheder, der var forbundet med den risiko, som enhver klub, der ville kunne tilbyde ham en kontrakt, havde for at være solidarisk ansvarlig for betalingen af den erstatning, som han kunne være forpligtet til at betale Lokomotiv Moskva i henhold til RSTP's artikel 17.

25 Ved skrivelse af 19. februar 2015 tilbød Sporting du Pays de Charleroi SA, der er en professionel fodboldklub med hjemsted i Belgien, BZ en kontrakt, samtidig med at den fastsatte, at denne kontrakt var underlagt to kumulative suspensive betingelser, nemlig for det første, at han forskriftsmæssigt skulle registreres og være spilleberettiget på klubbens førstehold med henblik på at deltage i enhver turnering, der afholdes af FIFA, UEFA og URBSFA, som klubben

kvalificerede sig til at deltage i, og for det andet, at klubben fik en skriftlig og ubetinget bekræftelse på, at den ikke kunne holdes solidarisk ansvarlig for betaling af enhver erstatning, som BZ eventuelt skulle betale Lokomotiv Moskva.

26 Ved skrivelse af 20. februar 2015 henvendte BZ sig til FIFA og URBSFA med henblik på at opnå forsikring om, dels at han kunne blive forskriftsmæssigt registreret og spilleberettiget på Sporting du Pays de Charlerois førstehold, dels at RSTP's artikel 17 ikke ville blive anvendt på denne klub. FIFA svarede, at kun forbundets kompetente beslutningstagende organ havde beføjelse til at anvende RSTP. URBSFA svarede, at registreringen i henhold til FIFA's regler ikke kunne finde sted, så længe Lokomotiv Moskva ikke havde udstedt et ITC.

27 Ved afgørelse af 18. maj 2015 gav tvistbilæggelsesafdelingen for det første Lokomotiv Moskva delvist medhold og pålagde BZ at betale klubben en erstatning på 10,5 mio. EUR. For det andet forkastede den BZ' modpåstand. For det tredje fastslog tvistbilæggelsesafdelingen, at RSTP's artikel 17, stk. 2, ikke ville finde anvendelse på BZ for fremtiden.

28 BZ anlagde sag ved Den Internationale Sportsdomstol (herefter »CAS«), der er et organ med hjemsted i Lausanne (Schweiz), og som stadfæstede denne afgørelse den 27. maj 2016.

29 Den 24. juli 2015 indgik BZ en kontrakt med en anden professionel fodboldklub i Frankrig.

30 Den 9. december 2015 anlagde BZ sag ved tribunal de commerce du Hainaut (handelsretten i Hainaut, retsdistrikt Charleroi, Belgien) med påstand om, at FIFA og URBSFA tilpligtedes at betale BZ en erstatning på 6 mio. EUR i erstatning for det tab, som BZ mente at have lidt som følge af disse to forbunds culpøse adfærd.

31 Ved dom af 19. januar 2017 fastslog denne ret, at den havde kompetence til at påkende BZ' påstand, og gav ham principielt medhold. Den pålagde FIFA og URBSFA solidarisk at betale et foreløbigt beløb til BZ, idet den i øvrigt udsatte sagen på ubestemt tid med henblik på at gøre det muligt for parterne at blive enige om fastsættelsen af størrelsen af den skade, som BZ havde lidt i Belgien som følge af de to forbunds culpøse adfærd.

32 FIFA iværksatte appel til prøvelse af denne dom ved cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien), som er den forelæggende ret. FIFA har i det væsentlige principalt nedlagt påstand om, at retten erklærer sig inkompetent til at påkende BZ' søgsmål med den begrundelse, at denne henhører under CAS' enekompetence, eller i det mindste, at denne påstand ikke henhører under de belgiske retters internationale kompetence. FIFA har subsidiært nedlagt påstand om, at den forelæggende ret fastslår, at nævnte påstand ikke kan antages til realitetsbehandling, subsidiært, frifindelse.

33 URBSFA, der er indtrådt i sagen i sagen, har nedlagt tilsvarende påstande.

34 Sporting du Pays de Charleroi, som har indgivet en begæring om frivillig intervention til den forelæggende ret, har støttet FIFA's og URBSFA's påstande.

35 BZ, som har iværksat kontraappel, har for sit vedkommende i det væsentlige nedlagt påstand om, at den forelæggende ret dels fastslår, at RSTP's artikel 17, artikel 9, stk. 1, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til nævnte reglement er i strid med artikel 45 TEUF og 101 TEUF, dels pålægger FIFA og URBSFA solidarisk at erstatte den skade, som BZ har lidt som følge af disse reglers eksistens og gennemførelse.

36 Cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien) har i sin forelæggelsesafgørelse efter at have fastslået, at såvel FIFA's appel som Sporting du Pays de Charlerois anmodning om frivillig intervention kan antages til realitetsbehandling, for det første anført, at tribunal de commerce du Hainaut (handelsretten i Hainaut, retsdistrikt Charleroi, Belgien) med rette har erklæret sig kompetent til at træffe afgørelse om BZ' påstand, for så vidt som den vedrører erstatning for det tab, som BZ har lidt i Belgien.

37 I denne henseende er den forelæggende ret for det første af den opfattelse, at denne påstand ikke kan anses for at henhøre under CAS' enekompetence i henhold til en voldgiftsaftale, der opfylder gyldighedsbetingelserne i henhold til belgisk ret, henset til den generelle, udifferentierede og upræcise karakter af de bestemmelser i FIFA's vedtægter, som dette forbund har henvist til med henblik på at godtgøre, at der foreligger en sådan aftale i det foreliggende tilfælde.

38 Dernæst er den forelæggende ret af den opfattelse, at den pågældende påstand faktisk henhører under førsteinstansrettens internationale kompetence, for så vidt som den vedrører både URBSFA og FIFA. For så vidt angår URBSFA er denne kompetence godtgjort, eftersom forbundet har hjemsted i Belgien, og BZ har påberåbt sig, at der foreligger en skade, der er indtrådt i Charleroi, hvor han ikke har kunnet udøve sin virksomhed som professionel fodboldspiller på trods af det kontrakttilbud, som Sporting du Pays de Charleroi havde fremsat over for ham. For FIFA's vedkommende er en sådan kompetence ligeledes godtgjort på trods af den omstændighed, at forbundet har hjemsted i Schweiz, eftersom BZ har gjort gældende, at forbundet har pådraget sig ansvar uden for kontrakt, at den skadevoldende handling, som BZ har påberåbt sig, fandt sted i Charleroi (Belgien), og at der forelå en særlig nær tilknytning mellem tvisten mellem parterne herom og den pågældende ret. Når dette er sagt, har BZ' valg om at anlægge sag ved tribunal de commerce du Hainaut (handelsretten i Hainaut, retsdistrikt Charleroi, Belgien) til følge, at denne rets kompetence er begrænset til det tab, som den pågældende har kunnet lide i Belgien.

39 Endelig er den forelæggende ret af den opfattelse, at FIFA og URBSFA ikke med føje kan hævde, at der foreligger »kompetencefordrejning« som følge af den omstændighed, at BZ kunstigt har skabt en tvist i Belgien ved gennem svigagtige manøvrer at opnå et tilbud om et fiktivt kontrakttilbud fra Sporting du Pays de Charleroi. Den forelæggende ret er i denne forbindelse af den opfattelse, at det for det første er bevist, at BZ har taget skridt til at lade sig ansætte af flere klubber, der er etableret i forskellige EU-medlemsstater, og som ifølge pressen havde udtrykt interesse for BZ, for det andet, at Sporting du Pays de Charleroi ensidigt har taget initiativ til at tilbyde BZ ansættelse, for det tredje, at BZ straks udviste den fornødne omhu for at sikre, at de suspensive betingelser, der var fastsat i dette tilbud blev overholdt, og for det fjerde, at det ikke var urimeligt, at han forsøgte at følge op på et sådant tilbud, som på daværende tidspunkt var det eneste, som han rådede over for at kunne fortsætte sin professionelle karriere på trods af tvisten mellem ham og Lokomotiv Moskva, og for at begrænse den skade, der fulgte af afbrydelsen af hans økonomiske aktivitet i flere måneder.

40 For det andet er cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien) af den opfattelse, at BZ' påstand kan antages til realitetsbehandling, idet han i tilstrækkelig grad har begrundet en søgsmålsinteresse som indehaver af en subjektiv ret, der gør gældende at have lidt et tab som følge af FIFA's og URBSFA's culpøse adfærd.

41 For det tredje og sidste har den forelæggende ret anført, at tvisten i hovedsagen kræver, at der tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt den skade, som BZ mener at have lidt ved at være blevet forhindret i at udøve sin aktivitet som professionel fodboldspiller i sæsonen 2014/2015,

skyldes en ansvarspådragende adfærd fra FIFA's og URBSFA's side, der består i over for BZ at have gennemført regler, der er i strid med artikel 45 TEUF og artikel 101 TEUF, nemlig RSTP's artikel 17, dette reglements artikel 9, stk. 1, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til det pågældende reglement.

42 I denne forbindelse har den forelæggende ret for det første anført, at de nævnte regler ifølge BZ i lyset af dom af 15. december 1995, Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463), skal anses for at hindre såvel arbejdskraftens frie bevægelighed som konkurrencen. Reglen i RSTP's artikel 17, nr. 2, hvorefter enhver ny professionel fodboldklub, der ansætter en spiller som følge af et brud på en ansættelseskontrakt uden gyldig grund, er solidarisk ansvarlig for betalingen af den erstatning, som denne spiller kan være forpligtet til at betale sin tidligere klub, ville nemlig hindre en ansættelse af spillere til skade for såvel spillerne som de klubber, der ønsker at ansætte dem, og dette så meget desto mere, som størrelsen af denne erstatning, som efterfølgende skal fastsættes på grundlag af de kriterier, der er opregnet i RSTP's artikel 17, stk. 1, generelt ikke er kendt på det tidspunkt, hvor de pågældende skal indgå en ansættelseskontrakt. Denne hindring forstærkes endvidere af reglerne i dette reglements artikel 17, nr. 4, som bestemmer, at den nye klub formodes at have tilskyndet spilleren til at misligholde den ansættelseskontrakt, der bandt ham til hans tidligere klub, og i visse tilfælde udsætter denne nye klub for en sportslig sanktion. Reglerne i RSTP's artikel 9, stk. 1, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til dette reglement forstærker ligeledes den nævnte hindring ved at forbyde det nationale fodboldforbund, som den tidligere klub henhører under, at udstede et ITC til spilleren, hvis der mellem denne tidligere klub og denne spiller foreligger en tvist, der udspringer af en førtidig opsigelse af en ansættelseskontrakt, der er sket uden gensidig aftale.

43 For det andet har den forelæggende ret bemærket, at de forskellige regler, der er omhandlet i hovedsagen, ifølge FIFA og URBSFA generelt skal forstås under hensyntagen til sportens særlige kendetegn, som er anerkendt i EUF-traktaten. Disse forbund er nærmere bestemt af den opfattelse, at selv hvis det antages, at disse regler hindrer arbejdskraftens frie bevægelighed eller konkurrencen, er de begrundet i de legitime formål, som først og fremmest består i at opretholde den aftalemæssige stabilitet og fodboldklubbernes stabilitet og mere generelt at bevare sportsturneringernes integritet, deres lige vilkår og korrekte afvikling.

44 Den forelæggende ret er i det væsentlige af den opfattelse, at det ikke kan udelukkes, at de forskellige regler, der er omhandlet i hovedsagen, navnlig når de betragtes samlet, hindrer arbejdskraftens frie bevægelighed og konkurrencen. Den forelæggende ret har ligeledes anført, at der i det foreliggende tilfælde foreligger bestyrkede, præcise og samstemmende formodninger om, at eksistensen og gennemførelsen af disse regler har kunnet hindre BZ' ansættelse i en ny professionel fodboldklub som følge af bruddet på ansættelseskontrakten med Lokomotiv Moskva. De nævnte regler gjorde nemlig en sådan ansættelse vanskeligere, hvilket bl.a. fremgår af de suspensive betingelser, som Sporting du Pays de Charleroi havde fastsat i sit kontrakttilbud til BZ.

45 På denne baggrund har Cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons, Belgien) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 45 [TEUF] og 101 [TEUF] fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for:

– princippet om, at spilleren og den klub, der ønsker at ansætte denne, hæfter solidarisk for betalingen af den erstatning, som den klub, med hvilken kontrakten er blevet brudt uden gyldig grund, har krav på, således som dette princip er fastsat i [RSTP's] artikel 17[, nr. 2], […]

sammenholdt med de sportslige sanktioner, der fremgår af samme reglements artikel 17[, nr. 4] og de finansielle sanktioner, der fremgår af [nævnte reglements] artikel 17[, nr. 1] […]

– muligheden for, at [det nationale fodboldforbund], som spillerens tidligere klub henhører under, såfremt der foreligger en tvist mellem den tidligere klub og spilleren, kan undlade at udstede [et ITC], som er nødvendigt for, at en ny klub kan ansætte den pågældende spiller ([samme reglements] artikel 9[, stk. 1] […] og artikel 8.2.7 i bilag 3 [hertil])?«

## III. Retsforhandlingerne for Domstolen

46 Den 15. december 2022, dvs. efter vedtagelsen af forelæggelsesafgørelsen, fremsatte tre forbund, der repræsenterer professionelle fodboldspillere, det første på internationalt plan, Fédération internationale des joueurs professionnels (det internationale forbund for professionelle spillere (herefter »FIFPro«)), det andet på europæisk plan, Fédération internationale des joueurs professionnel – Division Europe (det internationale forbund for professionelle spillere, den europæiske afdeling (herefter »FIFPro Europe«)), og den tredje på fransk plan, Union nationale des foballeur professionnel (det nationale forbund for professionelle spillere (herefter »UNFP«)), samlet en anmodning om frivillig intervention tvisten i hovedsagen.

47 Den 19. december 2022 oplyste den forelæggende ret Domstolen om denne anmodning om frivillig intervention.

48 Adspurgt af Domstolens Justitskontor om, hvorvidt de omhandlede forbund skulle anses for at være nye parter i tvisten i hovedsagen, alene fordi de havde indgivet en anmodning om frivillig intervention, eller om en eventuel anerkendelse af denne status nødvendiggjorde en afgørelse fra den forelæggende ret, svarede denne ret i det væsentlige, at disse forbund skulle anses for at være parter i tvisten i hovedsagen i henhold til de gældende nationale processuelle regler, nemlig artikel 15 og 16 i den belgiske retsplejelov, og dette selv om der endnu ikke var taget stilling til, om deres stævning kunne antages til realitetsbehandling.

49 Henset til dette svar blev anmodningen om præjudiciel afgørelse forkyndt for de nævnte forbund i overensstemmelse med artikel 97, stk. 2, i Domstolens procesreglement, og de blev givet en frist til at indgive skriftlige indlæg.

50 Efter indgivelsen af disse skriftlige indlæg anmodede FIFA den 30. maj 2023 og igen den 12. juni 2023 Domstolen om at forkaste indlæggene eller at fastslå, at de ikke kunne antages til realitetsbehandling med den begrundelse, at de tre omhandlede forbund ikke kunne anses for at være nye parter i tvisten i hovedsagen. Domstolens Justitskontor oplyste FIFA om, at det var blevet besluttet at tage forbundets anmodning til efterretning, og at denne ville blive behandlet rettidigt af Domstolen, samtidig med at FIFA i afventning af denne behandling ville blive gjort opmærksom på den omstændighed, at den forelæggende ret udtrykkeligt og klart havde oplyst Domstolen om, at disse forbund skulle anses for at være nye parter i tvisten i hovedsagen.

51 Den 29. november 2023 indkaldte Domstolens justitssekretær bl.a. samtlige parter i hovedsagen, som fastsat af den forelæggende ret, til det retsmøde, der var berammet til den 18. januar 2024. Ved denne lejlighed oplyste justitssekretæren dem om, at Domstolens Anden Afdeling efter rådslagningen den 23. november 2023 havde besluttet, at de skriftlige indlæg, som FIFPro, FIFPro

Europe og UNFP havde indgivet, ikke skulle afvises, og at disse parter ikke skulle udelukkes fra retsforhandlingerne, samtidig med at det blev præciseret, at begrundelsen for denne afgørelse ville blive præciseret i den dom, hvorved sagens behandling ville blive afsluttet.

52 I denne henseende fastsætter procesreglementets artikel 96, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, at bl.a. parterne i hovedsagen inden for rammerne af en præjudiciel procedure kan indgive indlæg til Domstolen.

53 I henhold til procesreglementets artikel 97, stk. 1, er parterne i tvisten i hovedsagen de parter, der af den forelæggende ret betegnes som sådanne i overensstemmelse med de nationale procesregler.

54 Det tilkommer ikke Domstolen at efterprøve, om afgørelser fra den forelæggende ret er blevet truffet i overensstemmelse med de gældende nationale processuelle regler. Domstolen er tværtimod bundet af sådanne afgørelser, der er afsagt af en ret i en medlemsstat, så længe de ikke er blevet omgjort under en anke efter national ret (jf. i denne retning dom af 6.10.2015, Orizzonte Salute (C-61/14, EU:C:2015:655, præmis 33).

55 Domstolen er derfor principielt forpligtet til at anse enhver person, der af den forelæggende ret er fastsat som sådan, for at være part i tvisten i hovedsagen, uanset om denne person havde denne status før indgivelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse, eller om vedkommende efterfølgende har opnået denne status.

56 Som en undtagelse fra dette princip kan en person nægtes status som part i tvisten i hovedsagen som omhandlet i procesreglementets artikel 96, stk. 1, sammenholdt med artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, i det tilfælde, hvor det af de sagsakter, som Domstolen råder over, klart fremgår, at denne person efter anmodningen om præjudiciel afgørelse kun har indgivet en anmodning om intervention til den forelæggende ret med henblik på at deltage i den præjudicielle procedure, og såfremt personen ikke har til hensigt at spille en aktiv rolle i de nationale retsforhandlinger (jf. i denne retning dom af 6.10.2015, Orizzonte Salute (C-61/14, EU:C:2015:655, præmis 36).

57 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret, således som det er anført i nærværende doms præmis 48, udtrykkeligt, klart og uden forbehold anført, at FIFPro, FIFPro Europe og UNFP skulle anses for at være nye parter i tvisten i hovedsagen i overensstemmelse med de gældende nationale processuelle regler. Desuden fremgår det ikke af nogen oplysninger i sagsakterne, at denne rets afgørelse herom er blevet omgjort eller trukket tilbage under en anke efter national ret.

58 Det fremgår i øvrigt ikke klart af sagsakterne, at de tre omhandlede forbund kun har indgivet deres anmodning om intervention til den forelæggende ret med henblik på at deltage i den præjudicielle procedure, og at de ikke har til hensigt at spille en aktiv rolle i den nationale sag.

59 Disse forbund skulle derfor anses for at være parter i tvisten i hovedsagen i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i procesreglementets artikel 96, således at de havde ret til at afgive indlæg for Domstolen.

60 Følgelig var der ikke grundlag for at afvise deres skriftlige indlæg fra realitetsbehandling.

## IV. Formaliteten

61 FIFA, URBSFA og den græske, den franske og den ungarske regering har rejst tvivl om, hvorvidt anmodningen om præjudiciel afgørelse eller i det mindste visse aspekter af det spørgsmål, der er forelagt Domstolen, kan antages til realitetsbehandling.

62 De argumenter, som de har fremført i denne henseende, kan i det væsentlige inddeles i tre kategorier. For det første opfylder indholdet af forelæggelsesafgørelsen ifølge den græske og den franske regering samt URBSFA ikke de krav, der er fastsat i procesreglementets artikel 94, for så vidt som denne ikke tilstrækkeligt detaljeret redegør for de retlige og faktiske omstændigheder, inden for hvilke den forelæggende ret har anmodet Domstolen om en præjudiciel afgørelse, og grundene til, at denne ret finder det nødvendigt at forelægge et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 45 TEUF eller 101 TEUF med henblik på at kunne afgøre tvisten i hovedsagen. For det andet har FIFA og URBSFA gjort gældende, at anmodningen om præjudiciel afgørelse er af hypotetisk og abstrakt karakter, idet der ikke foreligger en reel tvist, hvis behandling kan nødvendiggøre, at Domstolen træffer en fortolkende afgørelse. En sådan situation følger dels af den omstændighed, at RSTP's regler om ansættelseskontrakter og transfer i sidste ende ikke har haft en negativ indvirkning på BZ, dels af den omstændighed, at tvisten i hovedsagen er blevet konstrueret kunstigt af BZ, idet denne sidstnævnte nemlig aldrig har haft til hensigt at blive tilknyttet Sporting du Pays de Charleroi. For det tredje har tvisten i hovedsagen ifølge den franske og den ungarske regering samt FIFA og URBSFA ikke en grænseoverskridende dimension som omhandlet i EUF-traktaten og ifølge FIFA og URBSFA, men har sågar en »ekstern« karakter, således at den ikke kan henhøre under artikel 45 TEUF. Det indgreb i arbejdskraftens frie bevægelighed, som BZ mener at have været udsat for, består nemlig i en hindring for hans erhvervsmæssige mobilitet mellem et tredjeland (Rusland), hvor Lokomotiv Moskva er etableret, og en medlemsstat (Belgien), hvor Sporting du Pays de Charleroi er etableret.

### *A. Indholdet af forelæggelsesafgørelsen*

63 Den præjudicielle procedure efter artikel 267 TEUF er et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afsige dom i de for dem verserende tvister. Det følger af fast retspraksis, som nu afspejles i procesreglementets artikel 94, litra a) og b), at det af hensyn til behovet for at opnå en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i al fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål. Som det er anført i procesreglementets artikel 94, litra c), er det i denne henseende endvidere et krav, at anmodningen om præjudiciel afgørelse fremstiller grundene til, at den forelæggende ret finder, at der er tvivl om fortolkningen eller gyldigheden af visse EU-retlige bestemmelser, samt sammenhængen mellem disse bestemmelser og den nationale lovgivning, som finder anvendelse på tvisten i hovedsagen. Kravet herom har navnlig betydning på områder, hvor de faktiske og retlige omstændigheder ofte er komplekse, såsom konkurrenceområdet (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

64 De i forelæggelsesafgørelsen indeholdte spørgsmål tjener desuden ikke blot til at sætte Domstolen i stand til at give hensigtsmæssige svar, men også til at give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).

65 I det foreliggende tilfælde opfylder anmodningen om præjudiciel afgørelse de krav, der henvises til i denne doms to foregående præmisser. I forelæggelsesafgørelsen redegøres der nemlig udførligt for den faktiske og retlige sammenhæng, som de spørgsmål, der er forelagt Domstolen, indgår i. Desuden indeholder den nævnte afgørelse en kortfattet, men klar fremstilling af de faktiske og retlige grunde, der har ført den forelæggende ret til at anse det for nødvendigt at forelægge dette spørgsmål, og af den forbindelse, som der efter dens opfattelse består mellem artikel 45 TEUF og 101 TEUF og tvisten i hovedsagen.

66 Indholdet af de skriftlige indlæg, der er indgivet til Domstolen, viser desuden, at ophavsmændene til disse ikke har haft vanskeligt ved at forstå den faktiske og retlige sammenhæng, hvori den forelæggende rets spørgsmål indgår, at forstå betydningen og rækkevidden af de faktiske udtalelser, der har dannet grundlag for spørgsmålene, at forstå grundene til, at den forelæggende ret har fundet det nødvendigt at forelægge det, og i sidste ende på fuldstændig og behørig vis at tage stilling i denne henseende.

### *B. Sagens realitet og relevansen af det spørgsmål, der er forelagt Domstolen*

67 Det tilkommer udelukkende den nationale ret, for hvilken tvisten i hovedsagen er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den pågældende tvist at vurdere, både om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, og relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Heraf følger, at der foreligger en formodning for, at spørgsmål, som er forelagt af de nationale retter, er relevante, og at Domstolen kun kan afvise at træffe afgørelse om sådanne spørgsmål, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de nævnte spørgsmål (jf. bl.a. dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).

68 I det foreliggende tilfælde bekræfter den forelæggende rets oplysninger, der er sammenfattet i denne doms præmis 22-35, 39 og 41-44, den reelle karakter af tvisten i hovedsagen. Disse oplysninger viser desuden, at den omstændighed, at den forelæggende ret har rettet henvendelse til Domstolen vedrørende fortolkningen af artikel 45 TEUF og 101 TEUF, ikke er åbenbart uden forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand.

69 Det fremgår nemlig for det første af de nævnte oplysninger, at denne ret både efter appel og kontraappel skal træffe afgørelse i en tvist, der vedrører det reelle og konkrete spørgsmål, om BZ, således som det blev fastslået i første instans, med føje kan kræve erstatning for den skade, som han hævder at have lidt ved at være blevet forhindret i at udøve sin aktivitet som professionel fodboldspiller i sæsonen 2014/2015 som følge af FIFA's og URBSFA's culpøse adfærd, der bestod i at have gennemført RSTP's artikel 17, reglementets artikel 9, stk. 1, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til nævnte reglement. Den forelæggende ret har i denne henseende anført, at der efter dens opfattelse foreligger bestyrkede, præcise og samstemmende formodninger om, at eksistensen og gennemførelsen af disse forskellige regler har kunnet hindre BZ' ansættelse i en ny professionel

fodboldklub efter bruddet på ansættelseskontrakten med Lokomotiv Moskva. For det andet er BZ' påstand og dommen i første instans, hvorved der principielt blev givet medhold, begge støttet på en fortolkning og en anvendelse af artikel 45 TEUF og 101 TEUF. For det tredje har den forelæggende ret præciseret, at den, henset til genstanden for den tvist, der er indbragt for den, for at træffe sin afgørelse er forpligtet til at tage stilling til bl.a., om FIFA's og URBSFA's adfærd skal kvalificeres som culpøs, fordi den er i strid med artikel 45 TEUF og 101 TEUF. For det fjerde fastslog samme ret, henset til de faktiske omstændigheder, der var fremlagt for den, at tvisten i hovedsagen, i modsætning til hvad FIFA og URBSFA har gjort gældende, ikke kan anses for at være kunstig.

### *C. Den grænseoverskridende dimension i tvisten i hovedsagen*

70 EUF-traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed, etableringsfriheden, den frie udveksling af tjenesteydelser og den frie bevægelighed for kapital finder ikke anvendelse på situationer, hvor samtlige elementer er begrænset til en enkelt medlemsstat, bortset fra visse særlige tilfælde, hvor de konkrete elementer, der gør det muligt at fastslå, at den præjudicielle anmodning om den ønskede fortolkning er nødvendig for løsningen af tvisten som følge af, at der består en forbindelse mellem genstanden for eller omstændighederne i tvisten og artikel 49 TEUF, 56 TEUF eller 63 TEUF, fremgår af forelæggelsesafgørelsen, i overensstemmelse med kravene i procesreglementets artikel 94 (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 38 og 39 og den deri nævnte retspraksis).

71 I det foreliggende tilfælde kan anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke afvises, for så vidt som den vedrører fortolkningen af artikel 45 TEUF om arbejdskraftens frie bevægelighed, med den begrundelse, at denne artikel ikke har nogen forbindelse med tvisten i hovedsagen, eftersom den ikke har en grænseoverskridende dimension, eller så meget desto mindre den har en »ekstern« karakter i den forstand, som URBSFA giver dette udtryk.

72 Cour d'appel de Mons (appeldomstolen i Mons) har nemlig i forelæggelsesafgørelsen anført, at BZ har sin bopæl og midtpunktet for sine livsinteresser i Paris. Den har endvidere henvist til, at hans påstand har til formål at opnå erstatning for det tab, som han mener at have lidt i løbet af sæsonen 2014/2015, idet hans muligheder for at flytte til andre medlemsstater, navnlig Belgien, hvor Sporting du Pays de Charleroi havde forelagt ham et betinget kontrakttilbud, blev hindret. Herved har den forelæggende ret i sin anmodning om præjudiciel afgørelse klart redegjort for den grænseoverskridende karakter af den faktiske og retlige situation, der kendetegner tvisten i hovedsagen, hvor en person, der er bosiddende i Frankrig, klager over, at vedkommende efter bruddet på en ansættelseskontrakt med en professionel fodboldklub, der er etableret i et tredjeland, blev forhindret i at udøve sin ret til fri bevægelighed til andre medlemsstater, navnlig Belgien, på grund af den eksistensen af og den aktuelle eller potentielle gennemførelse over for den pågældende af visse regler vedtaget af FIFA med henblik på at regulere professionelle fodboldspilleres internationale status og transfer.

73 Det følger af ovenstående betragtninger, at ingen af de argumenter, der er nævnt i denne doms præmis 62, kan tiltrædes, og at anmodningen om præjudiciel afgørelse følgelig kan antages til realitetsbehandling i sin helhed.

## V. Det præjudicielle spørgsmål

74 Med det præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 45 TEUF og 101 TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for regler, der er vedtaget af et privatretligt forbund, der bl.a. har til formål at regulere, organisere og kontrollere fodbolden på verdensplan, og som fastsætter:

– for det første, at en professionel spiller, der er part i en ansættelseskontrakt, som kan tilregnes et kontraktbrud uden gyldig grund, og den nye klub, der ansætter ham som følge af dette kontraktbrud, er solidarisk ansvarlig for betalingen af en erstatning, som skal betales til den tidligere klub, som spilleren arbejdede for, og som skulle fastsættes på grundlag af de forskellige kriterier, der er opregnet i disse regler

– for det andet, at den nye klub i det tilfælde, hvor den professionelle spillers ansættelse sker i en periode, der er beskyttet i henhold til den kontrakt, som er blevet brudt, pålægges en sportslig sanktion, der består i et forbud mod at registrere nye spillere i en bestemt periode, medmindre den godtgør, at den ikke har tilskyndet spilleren til at bryde denne kontrakt, og

– for det tredje, at den omstændighed, at der foreligger en tvist i forbindelse med dette kontraktbrud, er til hinder for, at det nationale fodboldforbund, som den tidligere klub er medlem af, udsteder det ITC, der er nødvendigt for at få spilleren registreret i den nye klub, med den konsekvens, at denne spiller ikke kan deltage i fodboldturneringer på vegne af denne nye klub.

### *A. Indledende bemærkninger*

75 Indledningsvis bemærkes for det første, at sportsudøvelse, for så vidt som der er tale om en økonomisk virksomhed, henhører under de EU-retlige bestemmelser, der gælder i forhold til en sådan aktivitet (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 83 og den deri nævnte retspraksis).

76 Kun visse specifikke regler, der dels udelukkende er vedtaget af ikke-økonomiske grunde, og som dels vedrører spørgsmål, der alene angår sporten som sådan, skal anses for ikke at have noget med økonomisk virksomhed at gøre. Dette er særligt tilfældet for regler, der vedrører udelukkelse af udenlandske spillere fra sammensætningen af hold, som deltager i turneringer mellem hold, der repræsenterer deres land, eller fastsættelse af klassifikationskriterier, som anvendes ved udtagelse af idrætsudøvere, der deltager individuelt i turneringer (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 84 og den deri nævnte retspraksis).

77 Med undtagelse af disse specifikke regler kan regler, som sportsforbund vedtager med henblik på at regulere hel- eller halvprofessionelle spilleres lønarbejde eller præstation af tjenesteydelser eller etablering, og, i bredere forstand, regler, som, alt imens de ikke formelt regulerer det pågældende arbejde, den pågældende præstation af tjenesteydelser eller etablering, direkte påvirker arbejdet, præstationen af tjenesteydelser eller etableringen, være omfattet af artikel 45 TEUF, 49 TEUF og 56 TEUF (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 85 og 86 og den deri nævnte retspraksis).

78 På samme måde er de regler, som sådanne forbund har vedtaget, og i bredere forstand den adfærd, som disse forbund, udviser, omfattet af EUF-traktatens konkurrenceretlige bestemmelser, når betingelserne for anvendelse af disse bestemmelser er opfyldt (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 87 og den deri nævnte retspraksis).

79 De i hovedsagen omhandlede regler indgår imidlertid ikke i de regler, på hvilke det er muligt at anvende den i denne doms præmis 76 omhandlede undtagelse, om hvilken Domstolen gentagne gange har bemærket, at den må begrænses til, hvad dens formål kræver, og at den ikke kan påberåbes til støtte for at udelukke en hel sportsart fra anvendelsesområdet for EUF-traktatens bestemmelser om Unionens økonomiske ret (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 89 og den deri nævnte retspraksis).

80 De i hovedsagen omhandlede regler har nemlig for det første en direkte indvirkning på spillernes arbejde. De bestemmelser, der er nævnt i denne doms præmis 13-17, har således til formål at regulere de professionelle spilleres ansættelseskontrakter, som fastsætter deres arbejdsvilkår og indirekte den økonomiske virksomhed, som dette arbejde kan give anledning til. Hvad angår de regler, der er nævnt i denne doms præmis 10, 19 og 20, skal de anses for direkte at påvirke spillernes arbejde, for så vidt som de underlægger deres deltagelse i turneringer, der udgør hovedformålet med deres økonomiske virksomhed, visse betingelser (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 59 og 60 og den deri nævnte retspraksis).

81 Endvidere skal regler som de i hovedsagen omhandlede, uanset om de vedrører ansættelseskontrakter eller transfer af spillere, i betragtning af, at sammensætningen af hold er et af de vigtigste parametre i forbindelse med de turneringer, hvorunder professionelle fodboldklubber møder hinanden, og af, at disse turneringer giver anledning til økonomisk virksomhed, ligeledes anses for direkte at påvirke betingelserne for udøvelse af den pågældende økonomiske virksomhed og konkurrencen mellem professionelle fodboldklubber, der udøver sådan virksomhed (jf. analogt dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 61).

82 De i hovedsagen omhandlede regler er derfor omfattet af anvendelsesområdet for artikel 45 TEUF og 101 TEUF.

83 For det andet bemærkes, at eftersom disse to artikler i EUF-traktaten hver især forfølger et selvstændigt formål, at de fastsætter deres egne anvendelsesbetingelser, at deres anvendelse ikke udelukker hinanden, og at en tilsidesættelse heraf, hvis en sådan godtgøres, ikke har de samme konsekvenser, skal Domstolen for det andet fortolke dem successivt, således som den forelæggende ret har anmodet om.

84 For det tredje og sidste kan de ubestridelige særlige forhold ved sportslig aktivitet, der, selv om de særligt vedrører amatørsport, også kan findes i sportsudøvelse som økonomisk virksomhed, eventuelt blandt andre forhold, og for så vidt som de er relevante, tages i betragtning, idet det dog noteres, at der alene kan tages hensyn hertil inden for rammerne af og under overholdelse af de betingelser og de betingelser for anvendelse, som er fastsat i hver af disse artikler (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 103 og 104 og den deri nævnte retspraksis).

85 Særligt gælder, at når det anføres, at en regel, der er vedtaget af et sportsforbund, udgør en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed eller en konkurrencebegrænsende aftale, skal kvalificeringen af denne regel som hindring eller som konkurrencebegrænsende aftale i alle tilfælde være støttet på en konkret undersøgelse af indholdet af den nævnte regel i den faktiske sammenhæng, hvori den vil skulle anvendes (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis).

### *B. Det præjudicielle spørgsmål, for så vidt som det vedrører artikel 45 TEUF*

#### *1. Hindring af arbejdskraftens frie bevægelighed*

86 Artikel 45 TEUF, som har direkte virkning, er til hinder for enhver foranstaltning, som, uanset om den er begrundet i nationaliteten eller finder anvendelse uafhængigt af nationalitet, kan skade unionsborgerne, såfremt de ønsker at udøve økonomisk virksomhed på en anden medlemsstats område end deres oprindelsesmedlemsstat, ved at forhindre dem i at forlade denne stat eller få dem til at afholde sig fra dette forehavende (dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 136 og den deri nævnte retspraksis).

87 I det foreliggende tilfælde fremgår det af ordlyden af det spørgsmål, som den forelæggende ret har stillet, og af de oplysninger, der ligger til grund for det, at den adfærd, som ligger til grund for den forelæggende rets spørgsmål til Domstolen med hensyn til fortolkningen af artikel 45 TEUF, udgøres af den omstændighed, at FIFA i forhold til BZ, der er bosiddende i Paris, og professionelle fodboldklubber, der er etableret i andre medlemsstater, som kunne eller sågar ønskede at ansætte ham som følge af dennes brud på sin ansættelseskontrakt med Lokomotiv Moskva, anvendte diverse regler i RSTP eller i det mindste udsatte denne spiller og disse klubber for risikoen for at blive omfattet af disse regler, der er indeholdt i henholdsvis dette reglements artikel 17, nr. 1, 2 og 4, nævnte reglements artikel 9, stk. 1, og i artikel 8.2.7 i bilag 3 til samme reglement.

88 RSTP's artikel 17, nr. 2, bestemmer, at en professionel spiller, hvis ansættelseskontrakt er blevet brudt uden gyldig grund, og den nye klub, der ansætter ham efter dette kontraktbrud, er solidarisk ansvarlige for betalingen af en erstatning til den tidligere klub, som spilleren arbejdede for. Hvad angår denne erstatning bestemmer RSTP's artikel 17, nr. 1, at hvis der ikke er fastsat noget i ansættelseskontrakten, beregnes denne i henhold til gældende ret i det pågældende land, sportens særlige kendetegn og ethvert andet objektivt kriterium, herunder bl.a. et kriterium om den løn og andre ydelser, som spilleren har krav på i henhold til den ansættelseskontrakt, der er blevet brudt, og/eller den nye ansættelseskontrakt, et kriterium om den resterende varighed af den ansættelseskontrakt, der er blevet brudt, i op til fem år, samt et kriterium vedrørende de omkostninger og udgifter, som den tidligere klub har afholdt eller betalt, og som er afskrevet over kontraktperioden.

89 Endvidere følger det af RSTP's artikel 17, nr. 4, at såfremt den pågældende spiller ansættes i en periode, der er beskyttet i henhold til den kontrakt, der er blevet brudt, svarende til de to eller tre første sæsoner eller år, der er omfattet af denne kontrakt, alt efter spillerens alder, pålægges den nye klub en sportslig sanktion. I denne henseende præciserer bestemmelsen for det første, at den pågældende sportslige sanktion supplerer forpligtelsen til at betale den erstatning, der er omhandlet i RSTP's artikel 17, nr. 1 og 2. For det andet kan denne sportslige sanktion anvendes på enhver ny klub, hvorom det konstateres, at den har foretaget et brud på arbejdskontrakten eller tilskyndelse til at bryde en sådan kontrakt i den beskyttede periode. For det tredje formodes enhver ny klub, der indgår en ansættelseskontrakt med en spiller, som har brudt sin tidligere

ansættelseskontrakt uden gyldig grund, at have tilskyndet denne spiller til dette kontraktbrud, indtil det modsatte er bevist. For det fjerde består den nævnte sportslige sanktion i et forbud for den nye klub mod at registrere nye spillere på nationalt eller internationalt plan i to hele og på hinanden følgende registreringsperioder.

90 Endelig fremgår det bl.a. af RSTP's artikel 9, stk. 1, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til dette reglement, at den omstændighed, at der foreligger en tvist om kontraktbrud uden gyldig grund, er til hinder for, at det nationale fodboldforbund, som den tidligere klub er medlem af, udsteder det ITC, der er nødvendigt for at registrere den pågældende spiller i den nye klub, med den konsekvens, at denne spiller ikke kan deltage i fodboldturneringer på vegne af denne nye klub.

91 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 43 og 44 i forslaget til afgørelse, kan disse regler være til skade for de professionelle fodboldspillere, som har bopæl eller arbejdssted i deres oprindelsesmedlemsstat, og som ønsker at udøve deres økonomiske virksomhed for en ny klubs regning, der er etableret på en anden medlemsstats område, ved ensidigt at opsige eller efter ensidigt at have opsagt deres ansættelseskontrakt med deres tidligere klub, af en grund, som denne med rette eller urette hævder eller vil kunne hævde ikke er gyldig.

92 Nærmere bestemt kan reglerne, der ganske vist er udfyldende, om fastsættelsen af størrelsen af den erstatning, der skal betales af spilleren i tilfælde af kontraktbrud, der sker uden gyldig grund i henhold til RSTP's artikel 17, nr. 1, og hvorefter enhver ny klub, der ansætter en sådan spiller, hæfter solidarisk for betalingen af denne erstatning, der fremgår af dette reglements artikel 17, nr. 2, og formodningen, der ganske vist kan afkræftes, om tilskyndelsen til kontraktbruddet samt sanktionen i form af et forbud mod registrering af nye spillere, som finder anvendelse på nye klubber i henhold til nævnte reglements artikel 17, nr. 4, i meget vidt omfang fratage enhver spiller, uanset om det som i BZ' tilfælde rent faktisk er tilfældet, eller i det mindste potentielt, der befinder sig i en sådan situation, udsigten til at få forelagt bindende kontrakttilbud fra klubber, der er etableret i andre medlemsstater, og hvis accept ville føre ham til at forlade sin oprindelsesmedlemsstat under udøvelse af sin ret til fri bevægelighed. Eksistensen af disse regler og kombinationen heraf medfører nemlig, at klubberne rammes af betydelige juridiske risici, uforudsigelige og potentielt meget store økonomiske risici samt store sportslige risici, der samlet set klart kan afholde dem fra at ansætte sådanne spillere.

93 De regler, der generelt og automatisk, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, forbyder udstedelse af de ITC'er, der er nødvendige for at registrere professionelle spillere i deres nye klubber, så længe der mellem disse spillere og deres tidligere klubber foreligger en tvist, der vedrører en manglende gensidig aftale om en førtidig opsigelse af ansættelseskontrakten, således som fastsat i RSTP's artikel 9, stk. 1, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til dette reglement, kan hindre de nævnte spillere i at udøve deres økonomiske aktivitet i enhver anden medlemsstat end deres oprindelsesmedlemsstat og således fratage deres eventuelle ansættelse i en klub, der er etableret i en af disse andre medlemsstater, dens væsentligste sportslige og økonomiske interesse. Desuden finder de sidstnævnte regler specifikt anvendelse i tilfælde af en spillers grænseoverskridende bevægelse med undtagelse af bevægelser inden for én og samme stat, således som det ligeledes fremgår af nævnte reglements artikel 1, stk. 1. I det foreliggende tilfælde fremgår det således af oplysningerne i forelæggelsesafgørelsen, at Sporting du Pays de Charleroi specifikt har betinget det tilbud om ansættelse, der blev tilstillet BZ den 19. februar 2015, af forsikringen om at kunne registrere og kunne lade spilleren spille i Belgien, hvilken forsikring BZ har søgt at opnå hos FIFA og URBSFA, men som disse har erklæret ikke at kunne give BZ, henset til, at der foreligger en tvist mellem BZ og Lokomotiv Moskva, som tvistbilæggelsesafdelingen først udtalte sig om flere måneder senere.

94 De i hovedsagen omhandlede regler kan derfor hindre arbejdskraftens frie bevægelighed.

*2. Spørgsmålet, om der foreligger en eventuel begrundelse*

95 Ikke-statslige foranstaltninger kan være tilladte, selv om de hindrer en fri bevægelighed, der er knæsat i EUF-traktaten, hvis det for det første godtgøres, at vedtagelsen heraf forfølger et legitimt mål af almen interesse, som er foreneligt med traktaten og følgelig ikke er rent økonomisk, og, for det andet, at de overholder proportionalitetsprincippet, hvilket indebærer, at de skal være egnede til at sikre gennemførelsen af dette mål, og at de ikke må gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå det. Hvad nærmere bestemt angår betingelsen om, at sådanne foranstaltninger skal være egnede, bemærkes, at de kun kan anses for at være egnede til at sikre gennemførelsen af det påberåbte formål, hvis de reelt opfylder hensynet om at nå målet på en sammenhængende og systematisk måde (jf. i denne retning domme af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 251, og Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 141 og den deri nævnte retspraksis).

96 På samme måde som i forbindelse med statslige foranstaltninger påhviler det ophavsmanden til de pågældende ikke-statslige foranstaltninger at godtgøre, at disse to kumulative betingelser er opfyldt (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 252, og af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 142 og den deri nævnte retspraksis).

97 I det foreliggende tilfælde tilkommer det i sidste ende den forelæggende ret at afgøre, om de i hovedsagen omhandlede regler i RSTP opfylder de nævnte betingelser, henset til de argumenter og beviser, som parterne har fremlagt. Når dette er sagt, er Domstolen på baggrund af de oplysninger, der fremgår af de sagsakter, den råder over, og med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse heraf i stand til at give denne ret følgende oplysninger.

*a) Forfølgelsen af et legitimt formål af almen interesse*

98 FIFA har, støttet af URBSFA, gjort gældende, at de i hovedsagen omhandlede regler i RSTP forfølger flere formål, der for det første består i at opretholde den aftalemæssige stabilitet og de professionelle fodboldklubbers stabilitet, for det andet i bredere forstand at bevare integriteten, de lige vilkår og afviklingen af sportsturneringer mellem fodboldklubber og for det tredje at beskytte de arbejdstagere, som professionelle fodboldspillere er. Disse forskellige formål er alle legitime formål af almen interesse.

99 Hvad i denne henseende for det første angår beskyttelsen af arbejdstagerne bemærkes dels, at denne beskyttelse ikke henhører under FIFA's formål, således som dette er fastlagt i forbundets vedtægter, dels at dette privatretlige forbund heller ikke har fået overdraget særlige opgaver på dette område af de offentlige myndigheder. Når dette er sagt, er det ufornødent at tage stilling til, om et sådant forbund, henset til disse omstændigheder, er berettiget til at påberåbe sig forfølgelsen af et sådant formål, eftersom det i det foreliggende tilfælde under alle omstændigheder er tilstrækkeligt at fastslå, at det ikke fremgår, hvorledes vedtagelsen eller gennemførelsen af de i hovedsagen omhandlede regler i RSTP, således som de er beskrevet i denne doms præmis 74, kan bidrage til beskyttelsen af professionelle fodboldspillere.

100 For det andet skal det, henset til de mål, FIFA har fastsat, således som præciseret i artikel 2 i forbundets vedtægter og gengivet i denne doms præmis 3, indledningsvis bemærkes, at formålet om at sikre lige vilkår i de sportslige kampe udgør et legitimt mål af almen interesse, som kan forfølges af et sportsforbund, f.eks. ved at vedtage regler, der fastsætter transferfrister for spillere med henblik på at undgå, at der foretages transfer på et sent tidspunkt, der i væsentlig grad kunne ændre et holds styrke under turneringerne, hvilket ville vanskeliggøre sammenligneligheden af de resultater, som de enkelte hold har opnået, og dermed vanskeliggøre den gnidningsfrie afvikling af turneringerne som helhed (jf. i denne retning dom af 13.4.2000, Lehtonen og Castors Braine, C-176/96, EU:C:2000:201, præmis 53 og 54).

101 Endvidere har dette formål en særlig betydning i forbindelse med fodbold, henset til den væsentlige rolle, som sportslig fortjeneste spiller i forbindelse med afviklingen af turneringer på såvel europæisk som nationalt plan. Denne væsentlige rolle kan nemlig kun garanteres, hvis alle de deltagende hold møder hinanden under betingelser, der er ensartede med hensyn til regler og teknik, og som sikrer en vis grad af lige muligheder (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 143 og den deri nævnte retspraksis).

102 Eftersom sammensætningen af hold er et af de vigtigste parametre i forbindelse med de turneringer, hvorunder professionelle fodboldklubber møder hinanden (dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 61), kan det nævnte formål endelig begrunde vedtagelsen af ikke blot regler, der bl.a. vedrører fristerne for transfer af spillere under turneringen, som er nævnt i denne doms præmis 100, men ligeledes principielt og med forbehold af deres konkrete indhold regler, der har til formål at sikre opretholdelsen af en vis grad af stabilitet i klubbernes arbejdsstyrke, og som tjener som udklækningssted for sammensætningen af de hold, som disse klubber kan tilslutte sig i forbindelse med klubturneringer i fodbold. Opretholdelsen af en vis grad af stabilitet i arbejdsstyrken og dermed af en vis kontinuitet i de dertil knyttede kontrakter skal således anses for ikke at udgøre et legitimt mål af almen interesse i sig selv, men som et af de mulige midler til at bidrage til forfølgelsen af det legitime mål af almen interesse, der består i at sikre lige vilkår i fodboldturneringer mellem klubber.

*b) Overholdelse af proportionalitetsprincippet*

103 Som det fremgår af denne doms foregående præmis, og som generaladvokaten har anført i punkt 65 i forslaget til afgørelse, kan de regler i RSTP, der er omhandlet i hovedsagen, således som de er beskrevet i denne doms præmis 74 og gengivet i dens præmis 87-90, alle umiddelbart og med forbehold af den efterprøvelse, som det tilkommer den forelæggende ret at foretage, anses for at være egnede til at sikre virkeliggørelsen af det formål, der består i at sikre lige vilkår i fodboldturneringer mellem klubber, idet de hver for sig på sin måde bidrager til at opretholde en vis grad af stabilitet i arbejdsstyrken i alle de professionelle fodboldklubber, der kan deltage i disse turneringer.

104 Med forbehold for den efterprøvelse, som det tilkommer den forelæggende ret at foretage, synes disse forskellige regler derimod i flere henseender at gå ud over, eller endog for visses vedkommende, at gå langt ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål, så meget desto mere som de i vidt omfang skal finde anvendelse i kombination med hinanden og for en del af dem i en sammenhængende periode på spillere, hvis karriere i tilgift er relativt kort, idet denne situation risikerer stærkt at forringe karrierens forløb, om ikke andet derved, at visse af disse spillere stopper karrieren før tid.

105 For det første er dette tilfældet med RSTP's artikel 17, nr. 1, for så vidt som den fastsætter de forskellige kriterier for beregningen af den erstatning, som spilleren skal betale i tilfælde af et ensidig brud på ansættelseskontrakten, der er sket »uden gyldig grund«, hvilket udtryk i øvrigt ikke er præcist defineret i selve dette reglement.

106 Navnlig sikrer det første kriterium, som i det væsentlige består i en mulighed for at tage hensyn til »gældende ret i det pågældende land«, ikke en effektiv overholdelse af denne ret. Tværtimod præciseres det i den officielle kommentar til RSTP, som FIFA har offentliggjort, at det første kriterium reelt stort set aldrig er blevet anvendt i praksis, idet tvistbilæggelsesafdelingen i det væsentlige anvender det regelsæt, som forbundet selv har vedtaget, og, udelukkende som udfyldende bestemmelser, schweizisk ret. En sådan manglende reel hensyntagen og dermed en effektiv overholdelse af gældende ret i det pågældende land går imidlertid åbenbart videre, end hvad der kan være nødvendigt for at opretholde en vis grad af stabilitet i klubbernes arbejdsstyrke med henblik på at sikre lige vilkår i fodboldturneringer mellem klubber. Hvad angår det andet kriterium, der udtrykkeligt er fastsat i denne regel, og som vedrører »sportens særlige kendetegn«, henviser det til et generelt begreb, uden at det dog ledsages af en præcis definition, der gør det muligt at forstå, på hvilket grundlag og efter hvilke nærmere regler dette kriterium kan have indflydelse på beregningen af den erstatning, som spilleren skal betale, således at det, selv om det præsenteres som et »objektivt kriterium«, i realiteten er egnet til en skønsmæssig gennemførelse, som derfor er uforudsigelig og vanskelig at kontrollere. Fastsættelsen af et kriterium, der har sådanne kendetegn og sådanne konsekvenser, kan imidlertid ikke anses for at være nødvendig for at sikre lige vilkår i klubturneringer i fodbold.

107 Selv om de øvrige kriterier, der udtrykkeligt er fastsat i den nævnte regel, umiddelbart forekommer mere objektive og kontrollerbare end de foregående, synes de ikke desto mindre at gå langt ud over, hvad der er nødvendigt med henblik herpå. Dels vedrører den løn og de øvrige fordele, som den pågældende spiller har krav på i henhold til den ansættelseskontrakt, som denne efterfølgende har indgået med en ny klub, nemlig et ansættelsesforhold, der ligger efter det ansættelsesforhold, der blev bragt til ophør, således at disse elementer skal anses for at savne sammenhæng med sidstnævnte ansættelsesforhold og i stedet belaste det tidligere ansættelsesforhold (jf. analogt dom af 16.3.2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, præmis 50). Hvad for det andet angår samtlige de omkostninger og udgifter, som den tidligere klub har afholdt i forbindelse med spillerens transfer til denne klub, og som er afskrevet over kontraktperioden, skal det bemærkes, at uafhængigt af den omstændighed, at dette forhold i det væsentlige vedrører et tidligere kontraktforhold, forekommer det særligt urimeligt at tage hensyn hertil, eftersom det kan gøre det muligt at overføre potentielt betydelige byrder, som a priori udelukkende er blevet forhandlet af andre personer og i deres egen interesse, såsom de klubber, der er parter i transferen, eller tredjemænd, der har deltaget i denne forbindelse, på spilleren. Det skal i øvrigt fastslås, at sådanne erstatningskriterier i højere grad synes at have til formål at beskytte klubbernes økonomiske interesser i den økonomiske sammenhæng, der er særegne for transfer af spillere mellem disse, end at sikre en tilfredsstillende afvikling af sportsturneringer, hvilket i øvrigt bekræftes af den måde, hvorpå disse kriterier fortolkes og anvendes af tvistbilæggelsesafdelingen og af CAS, således som den fremgår af visse af disse organers afgørelser, som fremgår af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen.

108 For det andet er dette ved første øjekast ligeledes tilfældet med artikel 17, nr. 2, i RSTP, for så vidt som denne bestemmelse principielt og således uden i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet uden at tage hensyn til særlige omstændigheder i hver enkelt sag (jf. i denne retning dom af 4.10.2018, Link Logistik N & N, C-384/17, EU:C:2018:810, præmis 45), navnlig den faktiske adfærd fra den nye klub, der ansætter denne spiller, fastsætter, at den

nævnte klub hæfter solidarisk for betalingen af den erstatning, som den pågældende spiller skal betale sin tidligere klub i tilfælde af ensidig opsigelse af kontrakten uden gyldig grund, idet en sådan erstatning desuden fastsættes på grundlag af de kriterier, der lider af de mangler, der er fremhævet i denne doms præmis 106 og 107. Desuden bemærkes, at selv om FIFA har gjort gældende, at denne bestemmelse ikke anvendes systematisk og bl.a. ikke finder anvendelse, når den nye kontrakt for en spiller, der har brudt sin tidligere kontrakt uden gyldig grund, underskrives efter udløbet af denne tidligere kontrakt, forholder det sig ikke desto mindre således, at RSTP's artikel 17, nr. 2, selv om det antages, at denne situation er godtgjort, ikke foreskriver en sådan manglende anvendelse og dermed ikke sikrer den nødvendige retssikkerhed i denne henseende.

109 For det tredje er dette også tilfældet med RSTP's artikel 17, nr. 4, for så vidt som denne bestemmelse fastsætter, at denne nye klub ud over at være solidarisk ansvarlig for betalingen af en sådan erstatning, med forbehold for, at der føres bevis for det modsatte, formodes at have tilskyndet denne spiller til dette kontraktbrud uden gyldig grund, og i tilfælde af, at ansættelsen af spilleren sker i den beskyttede periode af kontrakten med hans tidligere klub, at nævnte nye klub som følge heraf risikerer en sportslig sanktion bestående i et generelt forbud mod at registrere nye spillere i to hele og på hinanden følgende registreringsperioder.

110 En sådan sportslig sanktion, som de organer, der har kompetence til at anvende den, ikke har beføjelse til at tilpasse fra sag til sag efter bestemte kriterier eller omstændigheder, forekommer, henset til dens karakter og konsekvenser, åbenbart at være uden forholdsmæssig forbindelse med den overtrædelse, der tilregnes den nye klub. Desuden tilregnes denne nye klub overtrædelsen på grundlag af en formodning, hvis berettigelse ikke synes godtgjort. FIFA har ganske vist gjort gældende, at eksistensen af denne formodning skyldtes de vanskeligheder, som en spillers tidligere klub kunne støde på, hvis den var forpligtet til at bevise, at spillerens nye klub tilskyndede spilleren til førtidigt at opsige kontrakten med denne tidligere klub før tid og uden gyldig grund. Det må imidlertid konstateres, at selv om et sådant argument umiddelbart principielt kan begrunde anvendelsen af en formodning, kan det derimod ikke begrunde den i den foreliggende sag omhandlede formodning, som finder automatisk anvendelse, dvs. uden at afhænge af nogen betingelse, der gør det muligt, om end i begrænset omfang, at tage hensyn til de relevante omstændigheder i den foreliggende sag, såsom f.eks. at anmode den tidligere klub om i det mindste at fremlægge tilstrækkelige indicier til at fastslå, at den nye klub tilskyndede spilleren til bruddet.

111 Selv om det i øvrigt står et forbund som FIFA frit for at fastsætte sanktioner i tilfælde af overtrædelse af de regler, det vedtager, for så vidt som disse regler og de sanktioner, der skal sikre overholdelsen heraf, er begrundet i forfølgelsen af et legitimt formål af almen interesse, kan sådanne sanktioner kun tillades på betingelse af, at fastsættelsen undergives kriterier, der er gennemsigtige og objektive, ikke er udtryk for forskelsbehandling og er forholdsmæssige (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 257), idet sidstnævnte krav bl.a. indebærer, at der skal tages hensyn til de særlige omstændigheder i den konkrete sag ved fastsættelsen af beløbets størrelse og deres varighed, således som det følger af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 108. For det andet skal sådanne kriterier kunne gøres til genstand for en effektiv kontrol.

112 For det fjerde og sidste er dette også tilfældet med artikel 8.2.7 i bilag 3 til RSTP, for så vidt som denne bestemmelse, med forbehold af særlige omstændigheder, generelt og automatisk over for den tidligere klub forbyder udstedelse af et ITC, hvis den tidligere klub og spilleren står over for en kontraktmæssig tvist vedrørende en manglende gensidig aftale om førtidig opsigelse af en

ansættelseskontrakt. En sådan bestemmelse, hvis gennemførelse kan føre til, at den pågældende spiller forhindres i at udøve sin erhvervsmæssige aktivitet, og at den nye klub forhindres i at lade denne spiller spille for klubben alene med den begrundelse, at der mellem den nævnte spiller og hans tidligere klub foreligger en tvist om et kontraktbrud, der eventuelt er uden gyldig grund, er nemlig i åbenbar strid med proportionalitetsprincippet, navnlig for så vidt som der ved dens anvendelse ses bort fra de særlige omstændigheder i hvert enkelt tilfælde, bl.a. den faktiske sammenhæng, hvori opsigelsen af kontrakten fandt sted, den pågældende spillers og dennes tidligere klubs respektive adfærd samt den nye klubs rolle eller manglende rolle, hvilken klub imidlertid i sidste ende er undergivet et forbuddet mod at registrere denne spiller og lade ham deltage i turneringer.

113 Det omhandlede forbud kan således ikke begrundes i et angiveligt ønske om at sikre en hensigtsmæssig afvikling af sportsturneringer. Denne konklusion ændres i øvrigt ikke af FIFA's argument om, at FIFA's tjenester i tilfælde af en ansøgning om registrering, der indgives af det nye nationale fodboldforbund, som en spiller henhører under, eller hvis en spiller indgiver en ansøgning, straks og automatisk registrerer spilleren midlertidigt. Den omhandlede bestemmelse indeholder nemlig ingen henvisning til en sådan midlertidig registrering og foreskriver så meget desto mere ikke en sådan registrering.

*3. Konklusion*

114 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det præjudicielle spørgsmål, for så vidt som det vedrører fortolkningen af artikel 45 TEUF, besvares med, at denne artikel skal fortolkes således, at den er til hinder for regler, der er vedtaget af et privatretligt forbund, der bl.a. har til formål at regulere, organisere og kontrollere fodbold på verdensplan, og som fastsætter:

– for det første, at en professionel spiller, der er part i en ansættelseskontrakt, og som tilskrives et brud på denne kontrakt, og den nye klub, der ansætter ham som følge af dette brud, hæfter solidarisk for betalingen af en erstatning, som skal betales til den tidligere klub, hvor spilleren arbejdede, og som skal fastsættes på grundlag af kriterier, der er upræcise eller diskretionære, eller ikke har nogen objektiv forbindelse med det pågældende ansættelsesforhold, eller er uforholdsmæssigt

– for det andet, at den nye klub i det tilfælde, hvor den professionelle spillers ansættelse sker i en periode, der er beskyttet i henhold til den kontrakt, som er blevet brudt, risikerer at blive pålagt en sportslig sanktion, der består i et forbud mod at registrere nye spillere i en bestemt periode, medmindre den godtgør, at den ikke har tilskyndet spilleren til at bryde denne kontrakt, og

– for det tredje, at den omstændighed, at der foreligger en tvist om dette kontraktbrud, er til hinder for, at det nationale fodboldforbund, som den tidligere klub er medlem af, udsteder det ITC, der er nødvendigt til registrering af spilleren i den nye klub med den konsekvens, at denne spiller ikke kan deltage i fodboldturneringer på vegne af denne nye klub

medmindre det godtgøres, at disse regler, således som de fortolkes og anvendes på Unionens område, ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målet om at sikre regelmæssighed i fodboldturneringer mellem klubber ved at opretholde en vis grad af stabilitet i de professionelle fodboldklubbers arbejdsstyrke.

### *C. Det præjudicielle spørgsmål, for så vidt som det vedrører fortolkningen af artikel 101 TEUF*

#### *1. Artikel 101, stk. 1, TEUF*

115 Artikel 101, stk. 1, TEUF forbyder alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked.

116 Som det fremgår af Domstolens faste praksis, forudsætter anvendelsen af denne bestemmelse i et konkret tilfælde, at en række betingelser er opfyldt.

##### *a) Begreberne »virksomheder« og »sammenslutninger af virksomheder«*

117 Artikel 101 TEUF finder anvendelse ikke kun på enhver enhed, der udøver økonomisk virksomhed, og som i denne egenskab skal kvalificeres som »virksomhed«, uanset denne enheds retlige status og dens finansieringsmåde, herunder enheder, der er oprettet i form af forbund, hvis formål i henhold til vedtægterne er at organisere og kontrollere en bestemt sportsgren, for så vidt som disse enheder udøver økonomisk virksomhed i forbindelse med den pågældende sportsgren, men ligeledes på enheder, der, selv om de ikke nødvendigvis selv er virksomheder, kan kvalificeres som »sammenslutninger af virksomheder« (dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 76-78 og den deri nævnte retspraksis).

118 Henset til hovedsagens genstand og den forelæggende rets oplysninger skal det i det foreliggende tilfælde lægges til grund, at artikel 101 TEUF finder anvendelse på FIFA i dets egenskab af forbund, der som medlemmer har nationale fodboldforbund, som selv kan kvalificeres som »virksomheder«, for så vidt som de udøver en økonomisk aktivitet i forbindelse med afholdelse og kommerciel udnyttelse af klubturneringer i fodbold på nationalt plan og udnyttelse af rettigheder i tilknytning til disse turneringer, eller som har medlemmer eller tilknyttede medlemmer, der er enheder, som, for så vidt som de udøver økonomisk virksomhed, i lighed med fodboldklubberne kan kvalificeres som sådanne (domme af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 115, og Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 79).

##### *b) Begrebet »vedtagelse inden for sammenslutninger af virksomheder«*

119 Anvendelsen af artikel 101, stk. 1, TEUF i forhold til en enhed som FIFA indebærer, at det fastslås, at der foreligger en »aftale«, en »samordnet praksis« eller en »vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder«, idet sådanne selv kan være forskellige af karakter og vise sig i forskellige former. Navnlig kan en sammenslutnings beslutning om at vedtage eller anvende bestemmelser, der direkte påvirker de betingelser, hvorunder de virksomheder, som direkte eller indirekte er medlemmer af den pågældende sammenslutning, kan udøve økonomisk virksomhed, udgøre en sådan »vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder« som omhandlet i denne bestemmelse (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 118 og den deri nævnte retspraksis).

120 I det foreliggende tilfælde, som det følger af oplysningerne fra den forelæggende ret og denne doms præmis 81, er det i lyset af vedtagelser af denne art, at den forelæggende ret har anmodet Domstolen om en fortolkning af artikel 101, stk. 1, TEUF, dvs. de afgørelser, der består i, at FIFA har vedtaget og gennemført eller kan gennemføre en række regler vedrørende ansættelseskontrakter og transfer af spillere.

121 Sådanne vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder er derfor omfattet af artikel 101, stk. 1, TEUF.

*c) Begrebet »påvirkning af handelen mellem medlemsstater«*

122 Anvendelsen af artikel 101, stk. 1, TEUF i forbindelse med sådanne vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder forudsætter, at det med tilstrækkelig sandsynlighed godtgøres, at disse vil »kunne påvirke handelen mellem medlemsstater« i et mærkbart omfang ved at udøve en direkte eller indirekte og aktuel eller potentiel indflydelse på handelen med risiko for at skade virkeliggørelsen af målene for eller funktionen af det indre marked, idet det præciseres, at denne betingelse kan anses for at være opfyldt, når der foreligger en adfærd, som omfatter hele en medlemsstats område (dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).

123 I det foreliggende tilfælde er denne betingelse naturligvis opfyldt, henset til den omstændighed, at de regler, der er fastsat i dette reglement, som præciseret i RSTP's artikel 1, stk. 1, har en »universel« geografisk rækkevidde.

*d) Begrebet adfærd, der har til »formål« eller til »følge« at skade konkurrencen*

124 For at det i et givet tilfælde kan anses, at en aftale, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller en samordnet praksis er omfattet af forbuddet i artikel 101, stk. 1, TEUF, er det i henhold til selve ordlyden af denne bestemmelse nødvendigt, at det påvises, enten at den pågældende adfærd har til formål at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen, eller at adfærden har en sådan følge (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 158 og den deri nævnte retspraksis).

125 Der skal i dette øjemed i første omgang foretages en undersøgelse af formålet med den pågældende adfærd. Såfremt det efter en sådan undersøgelse viser sig, at denne adfærd har et konkurrencebegrænsende formål, er det ikke nødvendigt at undersøge dens virkning på konkurrencen. Det er således alene i tilfælde af, at den nævnte adfærd ikke kan anses for at have et sådant konkurrencebegrænsende formål, at det er nødvendigt i anden omgang at undersøge en sådan virkning (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 159 og den deri nævnte retspraksis).

126 Som det fremgår af Domstolens faste praksis, skal begrebet konkurrencebegrænsende »formål«, alt imens det ikke udgør en undtagelse i forhold til begrebet konkurrencebegrænsende »følge«, ikke desto mindre fortolkes indskrænkende (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 161 og den deri nævnte retspraksis).

127 Dette begreb skal dermed forstås således, at det udelukkende henviser til visse former for samordning mellem virksomheder, der er tilstrækkeligt skadelige for de normale konkurrencevilkår til, at det ikke er nødvendigt at undersøge deres virkninger. Således kan visse

former for samordning mellem virksomheder efter deres art betragtes som skadelige for de normale konkurrencevilkår (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 162 og den deri nævnte retspraksis).

128 Dette er bl.a. tilfældet for visse andre former for horisontale aftaler end karteller, f.eks. aftaler, der fører til udelukkelse af konkurrerende virksomheder fra markedet eller visse former for vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 164 og den deri nævnte retspraksis).

129 Som det fremgår af artikel 101, stk. 1, litra a) og c), TEUF, der bl.a. henviser til fastsættelsen af »købs- eller salgspriser« og til opdelingen af »markeder eller forsyningskilder«, kan sådanne karteller, sådanne horisontale aftaler og sådanne vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder ikke alene vedrøre de produkter eller tjenesteydelser, der markedsføres af de pågældende virksomheder, dvs. udbuddet, men ligeledes de ressourcer af enhver art, som disse virksomheder har brug for med henblik på at kunne realisere disse varer eller tjenesteydelser, dvs. efterspørgslen. De nævnte virksomheders hemmelige adfærd kan således f.eks. bestå i at opdele leverandørerne mellem sig, i at udnytte deres kollektive markedsstyrke til at fastsætte den pris, som de vil købe deres input til, eller, som Domstolen allerede har bemærket, i at begrænse eller kontrollere det væsentlige konkurrenceparameter, som ansættelse af arbejdstagere på højt niveau, såsom spillere, der allerede er uddannet i sektoren for professionel fodbold, kan udgøre i visse sektorer eller på visse markeder (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 107, 109 og 110).

130 Med henblik på i et givet tilfælde at afgøre, om en aftale, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller en samordnet praksis efter dens art er tilstrækkeligt skadelig for konkurrencen til at kunne anses for at have til formål at hindre, begrænse eller fordreje denne, er det nødvendigt for det første at undersøge indholdet af den omhandlede aftale, vedtagelse eller praksis, for det andet den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori de indgår, og for det tredje de formål, de tilsigter at opfylde (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 165 og den deri nævnte retspraksis).

131 Hvad i denne henseende angår den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori den pågældende adfærd indgår, skal indledningsvis arten af de produkter eller tjenesteydelser, der er tale om, samt hvorledes de pågældende sektorer eller markeder er opbygget og reelt fungerer, tages i betragtning. Det er derimod på ingen måde nødvendigt at undersøge, endsige påvise den pågældende adfærds virkninger for konkurrencen, uanset om disse er faktiske eller potentielle eller negative eller positive (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 166 og den deri nævnte retspraksis, og af 27.6.2024, Kommissionen mod Servier m.fl., C-176/19 P, EU:C:2024:549, præmis 288 og 453).

132 Hvad dernæst angår de mål, der forfølges med den pågældende adfærd, skal det tilsigtede målområde for adfærden i forhold til konkurrencen fastlægges. Derimod er den omstændighed, at de involverede virksomheder har handlet uden subjektiv hensigt om at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen, eller den omstændighed, at de har forfulgt visse lovlige mål, ikke afgørende ved anvendelsen af artikel 101, stk. 1, TEUF (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 167 og den deri nævnte retspraksis).

133 Endelig skal en hensyntagen til alle de forhold, der er omhandlet i denne doms tre foregående præmisser, under alle omstændigheder klarlægge de præcise grunde til, at den pågældende adfærd er tilstrækkeligt skadelig for konkurrencen til at begrunde den antagelse, at den har til formål at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21 EU:C:2023:1011, præmis 168).

134 Hvad i det foreliggende tilfælde for det første angår indholdet af de regler i RSTP, der er omhandlet i hovedsagen, fremgår det af denne doms præmis 87-90, at disse forskellige regler, der fremstår som en uadskillelig helhed, og som derfor skal forstås som en sådan, først og fremmest fastsætter, at enhver fodboldspiller, dvs. bl.a. enhver fodboldspiller, der er ansat i Unionen, og som bryder en ansættelseskontrakt med en tidligere klub, uanset tidspunktet herfor i kontraktperioden, er forpligtet til, hvis FIFA efterfølgende beslutter, at kontraktbruddet har fundet sted uden gyldig grund, at betale denne tidligere klub en erstatning, hvis størrelse i mangel af kontraktbestemmelser herom beregnes under hensyntagen til en række kriterier.

135 Det skal i denne henseende bemærkes, at det første af disse kriterier, der vedrører »gældende ret i det pågældende land«, i praksis er næsten uden betydning, således som det er anført i denne doms præmis 106, og at det andet af de nævnte kriterier vedrørende »sportens særlige kendetegn«, som det også fremhæves i samme præmis 106, er affattet i meget generelle og upræcise vendinger, der egner sig til en skønsmæssig gennemførelse, som derfor er uforudsigelig og vanskelig at kontrollere. Hvad angår de øvrige kriterier synes de umiddelbart at gøre det muligt at fastsætte en meget stor og afskrækkende erstatning, således som det er anført i denne doms præmis 107. I modsætning hertil synes artikel 4 i lov af 24. februar 1978 om ansættelseskontrakter for lønnede sportsudøvere (*Moniteur belge* af 9.3.1978, s. 2606), som BZ har henvist til i sit skriftlige indlæg, med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse at fastsætte, at erstatningen i en sammenlignelig situation, der er omfattet af national belgisk ret, alene svarer til den løn, der er skyldig indtil udløbet af den ansættelseskontrakt, som er blevet opsagt, og som således ikke omfatter forhold, der ikke vedrører ansættelsesforholdet, og som svarer til dem, der er omhandlet i samme præmis.

136 Endvidere fratages enhver spiller, som hans tidligere klub indbringer for tvistbilæggelsesafdelingen med henblik på, at han pålægges at betale den pågældende erstatning, med den begrundelse, at bruddet på parternes ansættelseskontrakt skete uden gyldig grund, automatisk alene af denne grund og med forbehold af særlige omstændigheder, der er undergivet FIFA's enekompetence, muligheden for at opnå udstedelse af et ITC, som i tilfælde af transfer til en ny klub, der er etableret i en medlemsstat end den, hvor den tidligere klub er etableret, er en betingelse for, at han kan blive registreret i denne nye klub og i det nationale fodboldforbund, som sidstnævnte er medlem af. I en sådan situation er denne spiller følgelig frataget enhver mulighed for at deltage i den organiserede fodbold, således som det følger af RSTP's artikel 5, stk. 1, og artikel 9, stk. 1.

137 Endelig er enhver ny klub, som ansætter en sådan spiller, alene af denne grund for det første solidarisk ansvarlig for betalingen af den erstatning, som denne spiller er eller kan blive idømt, for det andet formodes klubben, medmindre der føres bevis for det modsatte, at have tilskyndet den pågældende spiller til at bryde ansættelseskontrakten med hans tidligere klub, og for det tredje i tilfælde af, at denne kontrakt er blevet bragt til ophør i kontraktens beskyttede periode som følge af anvendelsen af denne formodning, og uden at der kan tages hensyn til de særlige omstændigheder i hver enkelt sag, pålægges klubben et generelt forbud mod at registrere enhver ny spiller på nationalt eller internationalt plan i to hele og på hinanden følgende registreringsperioder.

138 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 52-55 i forslaget til afgørelse, fremgår det af en samlet læsning af de i hovedsagen omhandlede regler i RSTP for det første, at disse regler set fra et materielt synspunkt generelt og drastisk kan begrænse den konkurrence, som uden disse regler ville kunne bestå mellem enhver professionel fodboldklub, der er etableret i en medlemsstat, og enhver anden professionel fodboldklub, der er etableret i en anden medlemsstat, for så vidt angår ansættelse af spillere, der allerede er ansat af en given klub, idet det bemærkes, at disse spillere ud fra et numerisk synspunkt udgør størstedelen af det spillermateriale, der allerede er uddannet, eller som er under uddannelse, som kan være genstand for en sådan grænseoverskridende rekruttering på et givet tidspunkt, selv om der til enhver tid også findes et vist antal spillere, som af den ene eller den anden grund ikke længere er på kontrakt. Som anført i nærværende doms præmis 81 og 129 udgør muligheden for at ansætte sådanne spillere et væsentligt konkurrenceparameter i sektoren for klubhold i professionel fodbold.

139 Medmindre man modtager aftalen fra den tidligere klub i forbindelse med en forhandlet transfer, udsætter den omstændighed, at en sådan spiller ansættes, i sig selv den nye klub for risikoen for at blive holdt solidarisk ansvarlig for betalingen af en erstatning på et potentielt meget stort beløb. Endvidere er størrelsen af denne erstatning højst uforudsigelig for den nye klub, henset til arten af de kriterier, på grundlag af hvilke den skal beregnes. Så længe der foreligger en tvist mellem den pågældende spiller og hans tidligere klub vedrørende den førtidige opsigelse af den ansættelseskontrakt, som de havde indgået, og således så længe det ITC, der svarer til denne ansættelse, ikke er blevet udstedt, kan denne spiller desuden hverken være registreret hos denne nye klub eller på klubbens egne vegne deltage i enhver turnering, der henhører under FIFA's kompetence, de nationale fodboldforbund, der er medlemmer heraf, eller kontinentale forbund, såsom UEFA, som FIFA har anerkendt. Ud over disse forskellige elementer er risikoen for, at den nye klub i det tilfælde, hvor spillerens rekruttering finder sted i den beskyttede periode af kontrakten med hans tidligere klub, og hvor denne nye klub ikke formår at afkræfte den formodning om tilskyndelse til at bringe kontrakten til ophør, som denne ansættelse indebærer finder anvendelse i forhold til klubben, pålægges en sportslig sanktion. Som tidligere anført består denne sportslige sanktion i at forbyde den nye klub automatisk at registrere alle andre nye spillere i to hele og på hinanden følgende registreringsperioder. Den pågældende sportslige sanktion er i praksis til hinder for, at klubben i løbet af en kamp anvender enhver ny spiller, som den måtte ønske at ansætte, hvilket fratager en sådan ansættelse enhver faktisk praktisk interesse.

140 For det andet udstrækker denne generelle og drastiske begrænsning af den grænseoverskridende konkurrence mellem klubber gennem ensidig ansættelse af allerede ansatte spillere, dvs. klubbernes adgang til de væsentligste »ressourcer«, som spillerne udgør, sig fra et geografisk synspunkt til hele Unionens område og har tidsmæssigt en varig karakter, for så vidt som den omfatter hele varigheden af hver af de ansættelseskontrakter, som en spiller kan indgå successivt med en klub, og derefter i tilfælde af en forhandlet transfer med en anden klub, således som det ligeledes fremgår af RSTP's artikel 13.

141 Henset til samtlige dens kendetegn sikrer den nævnte begrænsning således i praksis hver klub vished eller næsten vished for at beholde sine egne spillere, så længe kontrakten eller den række af kontrakter, der er indgået med disse spillere, ikke er udløbet, eller før udløbet heraf, så længe klubben ikke beslutter sig for at skille sig af med dem i forbindelse med en opsigelse, som spilleren har accepteret, eller en transfer fra denne klub til en anden klub mod betaling af en transfersum til denne sidstnævnte.

142 Hvad for det andet angår den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori de i hovedsagen omhandlede regler i RSTP indgår, skal det indledningsvis bemærkes, at forbund, der er ansvarlige for en sportsgren, henset til den særlige karakter, der kendetegner de »produkter«, som sportsturneringer ud fra et økonomisk synspunkt udgør, i almindelighed har ret til at vedtage regler, gennemføre regler og sikre overholdelsen af regler om navnlig afholdelse af turneringer inden for den pågældende sportsgren, en god afvikling heraf og sportsudøveres deltagelse heri (domme af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 142, og Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 103 og den deri nævnte retspraksis).

143 Hvad nærmere bestemt angår fodbold og de økonomiske aktiviteter, som udøvelsen af denne sport giver anledning til, er det legitimt for et forbund som FIFA at bringe afholdelse og afvikling af internationale turneringer i professionel fodbold ind under fælles regler, der har til formål at sikre, at turneringerne er ensartede og koordinerede i henhold til en samlet årlig eller sæsonbestemt spilleplan, og, mere generelt, på passende og effektiv vis at fremme afholdelse af sportsturneringer baseret på lige muligheder og fortjeneste. Navnlig er det legitimt, at et sådant forbund ved hjælp af sådanne fælles regler udstikker rammerne for de betingelser, hvorunder professionelle fodboldklubber kan sammensætte hold, der deltager i sådanne turneringer, samt betingelserne for, hvorledes spillerne selv kan deltage i disse turneringer. Endelig er det legitimt at sørge for, at disse fælles regler overholdes, ved hjælp af regler, der gør det muligt at pålægge sanktioner (jf. i denne retning domme af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 146-144, og Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 104).

144 For så vidt som den årlige eller sæsonbestemte afvikling af de professionelle fodboldturneringer mellem klubber i Unionen er baseret på opgør mellem og gradvis udskillelse af de deltagende hold, er den følgelig i det væsentlige baseret på sportslig fortjeneste, som kun kan garanteres, hvis alle de deltagende hold møder hinanden under betingelser, der er ensartede med hensyn til regler og teknik, og som sikrer en vis grad af lige muligheder (jf. i denne retning domme af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 143, og Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 105), kan det være legitimt for et forbund som FIFA at søge i et vist omfang at sikre stabiliteten i sammensætningen af spillertrupper, der fungerer som udklækningssted for de hold, som disse klubber består af i en given sæson, f.eks. ved at forbyde ensidig opsigelse af ansættelseskontrakter i løbet af sæsonen eller et givet år, således som det er tilfældet med RSTP's artikel 16.

145 Derimod kan fodboldsportens særlige kendetegn og de reelle betingelser for markedets funktion, som organiseringen og markedsføringen af professionelle klubturneringer i fodbold ud fra et økonomisk synspunkt udgør, ikke føre til, at det anerkendes, at klubbernes mulighed for at konkurrere på tværs af grænserne ved ensidigt at ansætte spillere, der allerede er ansat af en klub etableret i en anden medlemsstat, eller spillere, om hvem det hævdes, at ansættelseskontrakten med en sådan klub er blevet brudt uden gyldig grund, begrænses generelt, drastisk og permanent eller endog forhindres på hele Unionens område. Under dække af at forhindre aggressiv rekruttering svarer disse regler nemlig til no-poach-aftaler mellem klubber, som i det væsentlige fører til en kunstig opdeling af de nationale og lokale markeder til fordel for samtlige klubber. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at de klassiske aftaleretlige mekanismer, såsom klubbens ret til at modtage en erstatning i tilfælde af, at en af klubbens spillere bringer kontrakten til ophør, i givet fald på foranledning af en anden klub i strid med bestemmelserne i denne kontrakt, er tilstrækkelige til at sikre dels denne spillers varige tilstedeværelse i den første af de nævnte

klubber i henhold til de nævnte bestemmelser, dels de normale markedskræfter blandt klubberne, som gør det muligt for disse ved udløbet af kontraktens normale varighed eller tidligere, hvis der indgås en økonomisk aftale mellem klubberne, at ansætte den nævnte spiller.

146 Selv om sådanne regler præsenteres således, at de har til formål at forhindre, at klubber, der råder over større økonomiske midler, foretager kapring af spillere, kan de sidestilles med et generelt, absolut og permanent forbud mod ensidig ansættelse af allerede ansatte spillere, som ved en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder pålægges samtlige virksomheder, nemlig professionelle fodboldklubber, og som påhviler alle de arbejdstagere, nemlig spillerne. De cementerer således den faste fordeling af disse midler mellem disse klubber med forbehold for de transfer, der forhandles mellem klubberne. De udgør derfor en åbenlys begrænsning af konkurrencen, som de pågældende klubber kunne udøve, såfremt de ikke fandtes, hvilket fører til en opdeling af markedet til fordel for samtlige disse klubber.

147 Hvad for det tredje og sidste angår det objektive mål, som de i hovedsagen omhandlede regler tilsigter at nå med hensyn til konkurrencen, følger det af ovenstående betragtninger, at uafhængigt af den subjektive hensigt eller de legitime formål, som den enhed, der har vedtaget dem, måtte have haft eller vil kunne have forfulgt, skal disse regler anses for at have til formål at sikre, at disse regler, med undtagelse af det tilfælde, hvor spillere, hvis ansættelseskontrakt er blevet brudt af en gyldig grund eller er blevet opsagt efter fælles aftale med deres tidligere klub, henset til de retlige, økonomiske og sportslige risici, som dette indebærer for professionelle fodboldklubber, gør det yderst vanskeligt at konkurrere om adgangen til de væsentlige ressourcer, som de spillere, der allerede har indgået en kontrakt, er, ved ensidigt at ansætte en spiller, der er ansat af en anden klub, eller en spiller, som hævdes at have opsagt kontrakten ensidigt uden gyldig grund, idet en sådan ansættelse kun kan ske ved hjælp af en transfer, der er forhandlet mellem den tidligere klub og den nye klub.

148 Det fremgår således af en undersøgelse af indholdet af de i hovedsagen omhandlede regler, af den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori de indgår, og af de objektive mål, som de tilsigter at nå, at disse regler efter selve deres art er meget skadelige for den konkurrence, som professionelle fodboldklubber kan udøve ved ensidigt at ansætte spillere, der allerede er ansat af en klub, eller spillere, om hvem det hævdes, at ansættelseskontrakten er blevet brudt uden gyldig grund, dvs. ved at søge at få adgang til de ressourcer, der er væsentlige for deres succes, nemlig disse højt kvalificerede spillere. Under disse omstændigheder skal disse regler anses for at have til formål at begrænse eller endog hindre den nævnte konkurrence på hele Unionens område. Det er derfor ufornødent at undersøge virkningerne heraf.

*e) Muligheden for at anse visse specifikke former for adfærd for ikke at være omfattet af artikel 101, stk. 1, TEUF*

149 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at det ikke nødvendigvis er alle aftaler mellem virksomheder eller alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, som begrænser handlefriheden for de virksomheder, der er parter i den pågældende aftale, eller som skal efterkomme den pågældende vedtagelse, der er omfattet af det forbud, der er fastsat i artikel 101, stk. 1, TEUF. En undersøgelse af den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori visse af disse aftaler og vedtagelser indgår, kan nemlig føre til den konstatering, at disse aftaler eller vedtagelser for det første er begrundet i, at der forfølges et eller flere legitime mål af almen interesse, som ikke i sig selv er konkurrencebegrænsende, for det andet, at de konkrete metoder, der anvendes til at forfølge disse mål, reelt er nødvendige i dette øjemed, og, for det tredje, at selv hvis det viser sig, at disse metoder naturligt har til følge, i det mindste potentielt, at begrænse eller fordreje

konkurrencen, går denne naturlige følge ikke videre, end hvad der er nødvendigt, navnlig ved at eliminere enhver konkurrence (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU: C: 2023:1011, præmis 183 og den deri nævnte retspraksis, og af 25.1.2024, Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, præmis 30).

150 Denne retspraksis kan imidlertid ikke finde anvendelse, når der foreligger en adfærd, der langt fra kun har til »følge«, i det mindste potentielt, at begrænse konkurrencen ved at begrænse visse virksomheders handlefrihed, men som er tilstrækkeligt skadelig for konkurrencen til at begrunde den antagelse, at den endog har til »formål« at hindre, begrænse eller fordreje den (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 186, og af 25.1.2024, Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, præmis 32). Den grad af skadelighed, som denne adfærd frembyder for konkurrencen, dvs. den direkte eller indirekte skade, som den kan påføre brugerne og forbrugerne i mellemleddene eller de endelige forbrugere i de forskellige berørte sektorer eller markeder, er nemlig for stor til, at den kan anses for at være begrundet og forholdsmæssig.

151 For så vidt angår adfærd, som har til formål at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen, er det således kun i henhold til artikel 101, stk. 3, TEUF og under forudsætning af, at alle de i denne bestemmelse fastsatte betingelser er opfyldt, at der kan indrømmes en fritagelse fra forbuddet i artikel 101, stk. 1, TEUF (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 187, og af 25.1.2024, Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, præmis 33).

152 Henset til betragtningerne i nærværende doms præmis 134-148 skal det i det foreliggende tilfælde fastslås, at den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 149, ikke finder anvendelse, når der foreligger regler som de i hovedsagen omhandlede.

*2. Artikel 101, stk. 3, TEUF*

153 Det følger af selve ordlyden af artikel 101, stk. 3, TEUF, at enhver aftale, enhver vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller enhver samordnet praksis, som viser sig at være i strid med artikel 101, stk. 1, TEUF, hvad enten det skyldes dens formål eller dens konkurrencebegrænsende følge, kan være omfattet af en fritagelse, hvis den opfylder alle de betingelser, der er fastsat med henblik herpå, idet det bemærkes, at disse betingelser er mere indskrænkende end dem, der er omhandlet i denne doms præmis 149 (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 189 og den deri nævnte retspraksis).

154 I overensstemmelse med artikel 101, stk. 3, TEUF er denne fritagelse i et givet tilfælde underlagt fire kumulative betingelser. For det første skal det godtgøres med tilstrækkelig grad af sandsynlighed, at den pågældende aftale, vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller samordnede praksis bør gøre det muligt at opnå effektivitetsgevinster ved at bidrage til enten at forbedre produktionen eller fordelingen af de pågældende varer eller tjenesteydelser eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling. For det andet skal det i samme udstrækning godtgøres, at en rimelig andel af fortjenesten ved disse effektivitetsgevinster er forbeholdt brugerne. For det tredje må den pågældende aftale, vedtagelse eller praksis ikke pålægge de deltagende virksomheder begrænsninger, som ikke er strengt nødvendige for at opnå sådanne effektivitetsgevinster. For det fjerde må den pågældende aftale, vedtagelse eller praksis

ikke give de deltagende virksomheder mulighed for at udelukke enhver effektiv konkurrence for en væsentlig del af de pågældende varer eller tjenesteydelser (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 190 og den deri nævnte retspraksis).

155 For at udelukke, at en adfærd som den i hovedsagen omhandlede kan være omfattet af fritagelsen i artikel 101, stk. 3, TEUF, er det tilstrækkeligt, at en af de fire kumulative betingelser ikke er opfyldt (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 208).

156 Hvad angår den tredje betingelse, som vedrører den pågældende adfærds uundværlighed eller nødvendighed, indebærer denne betingelse, at der foretages en vurdering og en sammenligning af virkningerne af henholdsvis denne adfærd og alternative foranstaltninger, som er faktisk tænkelige, med henblik på at afgøre, om de effektivitetsgevinster, der forventes af den nævnte adfærd, kan opnås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive for konkurrencen. Derimod må denne betingelse ikke føre til, at der ud fra ønskværdighed foretages et valg mellem en sådan adfærd og sådanne alternative foranstaltninger, såfremt sidstnævnte ikke forekommer mindre restriktive for konkurrencen (dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 197).

157 For at afgøre, om denne tredje betingelse er opfyldt i det foreliggende tilfælde, skal den forelæggende ret for det første tage hensyn til den i denne doms præmis 105-112 nævnte omstændighed, at de i hovedsagen omhandlede regler i RSTP er kendetegnet ved en kombination af elementer, hvoraf et betydeligt antal er af skønsmæssig og/eller uforholdsmæssig karakter. Den skal endvidere tage hensyn til den i denne doms præmis 138-140, 145 og 146 anførte omstændighed, at disse regler fastsætter en generel, drastisk og permanent begrænsning af den grænseoverskridende konkurrence, som professionelle fodboldklubber kan udøve ved ensidigt at ansætte højt kvalificerede spillere. Hver af disse to omstændigheder isoleret set udelukker nemlig umiddelbart, at de nævnte regler kan anses for nødvendige for at opnå effektivitetsgevinster, såfremt disse er godtgjort.

### *3. Konklusion*

158 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det præjudicielle spørgsmål, for så vidt som det vedrører fortolkningen af artikel 101 TEUF, besvares med, at denne artikel skal fortolkes således, at regler, der er vedtaget af et privatretligt forbund, der bl.a. har til formål at regulere, organisere og kontrollere fodbold på verdensplan, og som fastsætter:

– for det første, at en professionel spiller, der er part i en ansættelseskontrakt, og som tilskrives et brud på denne kontrakt, og den nye klub, der ansætter ham som følge af dette brud, hæfter solidarisk for betalingen af en erstatning, som skal betales til den tidligere klub, hvor spilleren arbejdede, og som skal fastsættes på grundlag af kriterier, der er upræcise eller diskretionære, eller ikke har nogen objektiv forbindelse med det pågældende ansættelsesforhold, eller er uforholdsmæssige

– for det andet, at den nye klub i det tilfælde, hvor den professionelle spillers ansættelse sker i en periode, der er beskyttet i henhold til den kontrakt, som er blevet brudt, risikerer at blive pålagt en sportslig sanktion, der består i et forbud mod at registrere nye spillere i en bestemt periode, medmindre den godtgør, at den ikke har tilskyndet spilleren til at bryde denne kontrakt, og

– for det tredje, at den omstændighed, at der foreligger en tvist om dette kontraktbrud, er til hinder for, at det nationale fodboldforbund, som den tidligere klub er medlem af, udsteder det

ITC, der er nødvendigt til registrering af spilleren i den nye klub, med den konsekvens, at denne spiller ikke kan deltage i fodboldturneringer på vegne af denne nye klub

udgør en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder, som er forbudt i henhold til denne artikels stk. 1, og som kun kan fritages i henhold til nævnte artikels stk. 3, hvis det ved overbevisende argumenter og beviser godtgøres, at alle betingelserne herfor er opfyldt.

**Sagsomkostninger**

159 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

**1) Artikel 45 TEUF skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for regler, der er vedtaget af et privatretligt forbund, som bl.a. har til formål at regulere, organisere og kontrollere fodbolden på verdensplan, og som fastsætter:**

**– for det første, at en professionel spiller, der er part i en ansættelseskontrakt, og som tilskrives et brud på denne kontrakt, og den nye klub, der ansætter ham som følge af dette brud, hæfter solidarisk for betalingen af en erstatning, som skal betales til den tidligere klub, hvor spilleren arbejdede, og som skal fastsættes på grundlag af kriterier, der er upræcise eller diskretionære, eller ikke har nogen objektiv forbindelse med det pågældende ansættelsesforhold, eller er uforholdsmæssige**

**– for det andet, at den nye klub i det tilfælde, hvor den professionelle spillers ansættelse sker i en periode, der er beskyttet i henhold til den kontrakt, som er blevet brudt, risikerer at blive pålagt en sportslig sanktion, der består i et forbud mod at registrere nye spillere i en bestemt periode, medmindre den godtgør, at den ikke har tilskyndet spilleren til at bryde denne kontrakt, og**

**– for det tredje, at den omstændighed, at der foreligger en tvist om dette kontraktbrud, er til hinder for, at det nationale fodboldforbund, som den tidligere klub er medlem af, udsteder det internationale transfercertifikat, der er nødvendigt til registrering af spilleren i den nye klub, med den konsekvens, at denne spiller ikke kan deltage i fodboldturneringer på vegne af denne nye klub**

**medmindre det godtgøres, at disse regler, således som de fortolkes og anvendes på Den Europæiske Unions område, ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målet om at sikre regelmæssighed i fodboldturneringer mellem klubber ved at opretholde en vis grad af stabilitet i de professionelle fodboldklubbers arbejdsstyrke.**

**2) Artikel 101 TEUF skal fortolkes således, at sådanne regler udgør en vedtagelse inden for sammenslutninger af virksomheder, som er forbudt i henhold til denne artikels stk. 1, og som kun kan fritages i henhold til nævnte artikels stk. 3, hvis det ved overbevisende argumenter og beviser godtgøres, at alle betingelserne herfor er opfyldt.**

Underskrifter